

B&W Adviesnota

Onderwerp	Zienswijze ontwerpbegroting 2027 van de ODNML
Zaaknummer	
B&W datum	12 mei 2026
Naam steller	Medewerker team Vergunningen, Toezicht en Handhaving
Teammanager	Teammanager team Vergunningen, Toezicht en Handhaving
Portefeuillehouder	Erik van Daal

Besproken met portefeuillehouder?

Ja, met Erik van Daal op 16 april 2026

Openbaarheid

Ja, per direct.

Bevoegd orgaan

Raad

Ter besluitvorming aanbieden aan Commissie Werken en Besturen en Raad

Advies

1. De raad voorstellen geen zienswijze in te dienen over de ontwerpbegroting 2027 van de Omgevingsdienst Noord- en Midden-Limburg (ODNML).

Inleiding

De Omgevingsdienst Noord- en Midden-Limburg (ODNML) is een gemeenschappelijke regeling waaraan 15 gemeenten en de Provincie Limburg deelnemen.

Op grond van de Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Noord- en Midden-Limburg (GR ODNML) kunnen deelnemers bij het dagelijks bestuur (DB) hun zienswijze over de ontwerpbegroting naar voren brengen.

De ODNML is vanaf 1 april 2026 als fysieke omgevingsdienst van start gegaan. Deze datum was de deadline waarop alle omgevingsdiensten in Nederland dienen te voldoen aan de landelijke robuustheidscriteria. De Omgevingsdienst groeit en ontwikkelt elk jaar tot 2030, daarna is het op volledige sterkte om alle taken goed op te pakken.

De begroting 2027 is opgezet conform de voorschriften van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). Hierin is geregeld hoe decentrale overheden hun begroting en jaarrekening dienen in te richten.

Ontwerpbegroting versus bedrijfsplan

De ontwerpbegroting sluit aan bij het eerder gepresenteerde bedrijfsplan en de daarop volgende begrotingswijziging 2026, die is vastgesteld in de raad van 24 februari 2026.

Voor de verdere financiële vertaling verwijzen wij u naar de financiële paragraaf.

Beoogd resultaat

Door het niet indienen van een zienswijze maakt de gemeenteraad aan het DB kenbaar dat er ingestemd wordt met de ontwerpbegroting voor 2027 van de ODNML. De planning is om begin september de begroting vast te laten stellen door het Algemeen Bestuur.

Argumenten

1.1 Begroting 2027 komt overeen met het bedrijfsplan en met de Kadernota 2027

De begroting biedt de financiële dekking voor het werkpakket van de ODNML zoals geschetst in het bedrijfsplan. De begroting neemt de financiële kaders, de indexering en de kengetallen over uit de Kadernota 2027.

1.2 De begroting is opgesteld door de verschillende gemeenten in de regio

De begroting is tot stand gekomen door het bedrijfsplan dat een werkgroep bestaande uit financieel specialisten uit de regio (waaronder de gemeente Venray) heeft opgesteld.

Kanttekeningen of risico's

-

Communicatie

Het besluit van de gemeenteraad wordt bekendgemaakt aan de ODNML.

Financiële gevolgen

De kosten zijn opgenomen in de begroting. De opgenomen kosten voor de gemeente Venray voldoen aan de begroting. Er zijn dan ook geen financiële gevolgen.

Vervolgtraject besluitvorming

Het besluit van de raad zal worden verzonden aan het DB van de ODNML.

De definitieve versie van de begroting 2027 wordt, vergezeld van een reactienota op de ontvangen zienswijzen, aan het Algemeen Bestuur ter vaststelling aangeboden.

Evaluatie

Evaluatie is ingebed in de begrotingscyclus.

Bijlagen

1. Aanbiedingsbrief ontwerpbegroting 2027
2. Ontwerpbegroting 2027 ODNML
3. Kadernota 2027
4. Ontwerpraadsvoorstel
5. Ontwerpraadsbesluit
6. Naslagwerk kostenindicatie

Naslagwerk

Afzender: Dagelijks Bestuur Omgevingsdienst Noord- en Midden-Limburg

Ontvanger: Gemeenteraden van de gemeenten Beesel, Bergen, Echt-Susteren, Gennep, Horst aan de Maas, Leudal, Maasgouw, Mook en Middelaar, Nederweert, Peel en Maas, Roerdalen, Roermond, Venlo, Venray, Weert en Provinciale Staten van de Provincie Limburg.

Kopie aan: Colleges van de gemeenten en Provincie Limburg

Datum: 23-04-2026 Behandeld door: mr. G.C.Th.M. Sluijter

Ons kernmerk: B 2026 07 Uw kenmerk: -

Datum uw brief: -

Onderwerp: Aanbieding ontwerpbegroting 2027 inclusief meerjarenraming 2028-2030 Omgevingsdienst Noord- en Midden-Limburg en uitnodiging tot zienswijze.

Geachte leden van de gemeenteraad en Provinciale Staten,

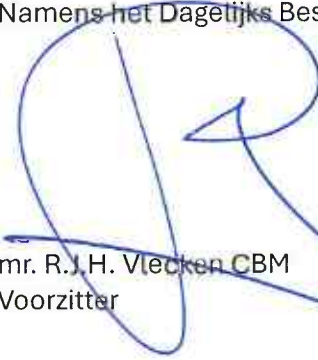
Op 23 april 2026 heeft het Dagelijks Bestuur de ontwerpbegroting 2027 van de Omgevingsdienst Noord- en Midden-Limburg (ODNML) vastgesteld. Bijgaand bieden wij u deze ontwerpbegroting aan. Wij nodigen u uit, indien u dat wenst, een zienswijze hierop in te dienen.

Op grond van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen (Wgr) hebben deelnemers twaalf weken de tijd een zienswijze in te dienen. Wij verzoeken u derhalve eventuele zienswijzen vóór 18 juli aanstaande kenbaar te maken. De behandeling van de eventuele zienswijzen staat gepland voor de vergadering van het Dagelijks Bestuur op 27 augustus 2026. Tevens wordt dan een voorstel aan het Algemeen Bestuur ter vaststelling van de definitieve begroting 2027 vastgesteld.

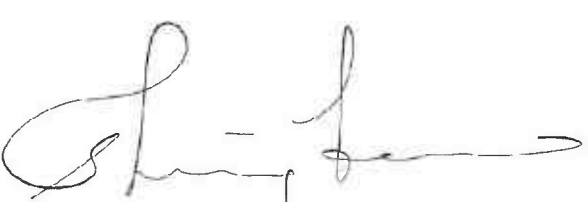
Zienswijzen

Wij verzoeken u uw eventuele zienswijzen te richten aan: info@odnml.nl.

Hoogachtend,
Namens het Dagelijks Bestuur van de ODNML

mr. R.J.H. Vlecken CBM
Voorzitter

mr. G.C.Th.M. Sluijter
Secretaris

Bijlage 1: Ontwerpbegroting 2027 met meerjarenraming 2028-2030 ODNML.

OMGEVINGSDIENST
NOORD- EN MIDDEN-LIMBURG

Begroting ODNML 2027

Inhoud

VOORWOORD	3
LEESWIJZER	5
OVER DE ODNML	6
1. BELEIDSBEGROTING	7
1.1. ROBUUSTHEIDSCRITERIA	7
1.1.1. Omzetvolume >€16,5mln	7
1.1.2. Meer dan 80% in eigen dienst	7
1.1.3. Innovatiebudget >1% van de begroting	7
1.1.4. Weerstandratio >0,80	7
1.1.5. Opleidingsbudget >3% van het loonkostenbudget	8
1.2. PROGRAMMAPLAN	9
1.2.1. Programma Omgevingsdienstverlening	9
1.2.2. Algemene dekkingsmiddelen	10
1.2.3. Overhead	11
1.2.4. Heffing vennootschapsbelasting	11
1.2.5. Onvoorzien	12
1.3. PARAGRAFEN	13
1.3.1. Weerstandvermogen en risicobeheersing	13
1.3.2. Financiering	15
1.3.3. Bedrijfsvoering	18
1.3.4. Openbaarheid	20
2. FINANCIËLE BEGROTING 2027	21
2.1. OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN	21
2.2. TOELICHTING OP HET OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN	21
2.2.1. Algemeen	21
2.2.2. Baten	22
2.2.3. Lasten	23
2.3. OVERZICHT VAN INCIDENTELE BATEN EN LASTEN	25
2.4. UITEENZETTING FINANCIËLE POSITIE INCLUSIEF TOELICHTING	25
2.4.1. Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	25
2.5. MEERJARENRAMING 2028-2030 MET TOELICHTING	30
BIJLAGE 1 BIJDRAGEN PER DEELNEMER, PER JAAR	32
BIJLAGE 2 OVERZICHT BATEN EN LASTEN PER TAAKVELD	33
BIJLAGE 3 OVERZICHT BATEN EN LASTEN (EXPLOITATIE)	34
BIJLAGE 4 RISICO-INVENTARISATIE	35

Voorwoord

Beste bestuurders, raads- en statenleden,

Voor u ligt de begroting 2027 van de Omgevingsdienst Noord- en Midden-Limburg. Nu ik dit voorwoord schrijf - net voor onze start op 1 april 2026 - denk ik terug aan de bijeenkomsten met de colleges, commissies, raden en staten waarin we het bedrijfsplan presenteerden. We presenteerden dat alle partners op basis van de eerste financiële ramingen stevig moesten gaan investeren in de nieuwe, robuuste, fysieke omgevingsdienst. En dat tijdens financieel moeilijke tijden. Wat mij het meeste is bijgebleven, is dat we van jullie het vertrouwen kregen. We ontvingen zelfs - naast een beperkt aantal zienswijzen op het bedrijfsplan en de begrotingsstukken 2026 - ook complimenten en succeswensen van colleges, raden en staten. Mijn grote dank daarvoor.

We doen wat we zeggen...

En nu pakken wij onze verantwoordelijkheid verder op, zoals afgesproken. Verantwoordelijkheid op ook de door mij gedane toezegging dat we financieel voorspelbaar willen blijven als ODNML. U leest straks dat deze begroting op de euro nauwkeurig - met de afgesproken indexering - aansluit op de raming van ons bedrijfsplan. We gaan er alles aan doen om geen extra middelen te vragen. We sturen erop dat de *begroting 2027* ook tevens de *eindafrekening 2027* wordt, maar, dit zal niet eenvoudig zijn. We zijn immers een startende organisatie.

...en we zeggen wat we doen

We hebben geen uurtje factuurtje mentaliteit. Met een eerlijke - in de gezamenlijkheid bepaalde - kostenverdeelsleutel verdelen we de kosten. Elk kwartaal rapporteren wij aan onze partners over ons werk. De ambitie is om dit op termijn 'live' voor onze partners te doen met een dashboard waarop onze resultaten meetbaar en zichtbaar zijn. Mocht het financieel onverhoopt toch anders uitpakken dan begroot, dan willen we dat zo snel mogelijk aan u laten weten en ook uitleggen waarom dat zo is gekomen.

Samen

We hebben - na de positieve ervaring bij het opstellen van het bedrijfsplan - besloten om alle P&C documenten *samen* met de specialisten van de partners te blijven opstellen. Dat telt dus ook weer voor deze begroting.

Hopelijk voelt u dat we met deze manier van samenwerken onze missie in drie woorden 'samen duurzaam dichtbij' omzetten in daden en resultaten.

Namens het Dagelijks Bestuur,

Maurice Heijnen
Directeur ODNML

Binnen de **meerjarenbegroting** wijkt de totale deelnemersbijdrage niet af van de afspraken in het bedrijfsplan. Deze zijn alleen geïndexeerd met een CPB-indexatie van 2,7%, conform afspraken. We zijn en blijven daarmee financieel voorspelbaar.

Totale lasten

Baten

Deelnemersbijdragen

De **deelnemersbijdrage** bestaat uit de bijdragen van alle gemeenten in Noord- en Midden-Limburg en de Provincie Limburg. Deze is gebaseerd op het aantal inwoners en bedrijven, alsook de oppervlakte van de betreffende gemeente en de zwaarte van de bedrijven. Zo zorgen we samen voor een eerlijke kostenverdeling.

€ 20,5 mln.

Extra bijdrage Provincie Bodemtaken

€ 150.000

Overige baten

€ 150.000

Totaal: € 20.862.682

De **totaalomvang** van onze begroting is > €16,5 mln. Daarmee voldoen we aan het robuustheidscriterium voor omvang.

Onze **weerstandratio** is 0,96. Daarmee voldoen we aan het robuustheidscriterium om een weerstandratio te hebben van >0,80.

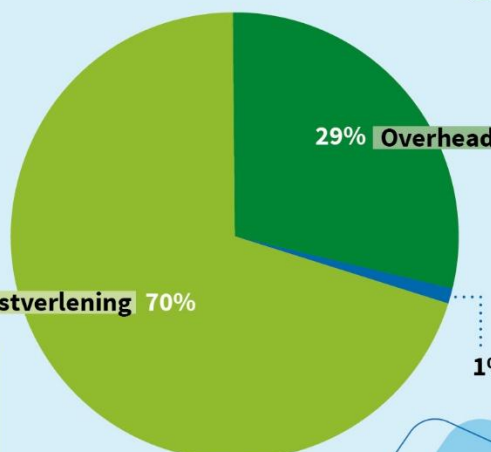
Onze **overhead** in 2027 begroten we op 29%. Daarmee blijven we binnen de afspraak om maximaal 33% te besteden aan overhead.

We zetten 3,1% van onze personeelslasten in als **opleidingsbudget**. Zo voldoen we aan het robuustheidscriterium voor opleidingsbudgetten.

Omgevingsdienstverlening 70%

We zetten 1,2% van onze begroting in voor het realiseren van de **innovatieagenda**. Daarmee voldoen we aan het robuustheidscriterium voor innovatie.

1% Overig

Leeswijzer

De voorliggende begroting 2027 is opgezet conform de voorschriften van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV)*. Het bestaat uit twee delen: een beleidsbegroting en een financiële begroting. De beleidsbegroting bestaat uit de voortgang ten aanzien van de financiële robuustheidscriteria, een programmaplan en de uit de BBV verplichte paragrafen. De financiële begroting bestaat uit het overzicht van baten en lasten (met toelichting), de uiteenzetting van de financiële positie (met toelichting) en het overzicht van baten en lasten per taakveld.

** het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) bepaalt hoe gemeenten, provincies, waterschappen en gemeenschappelijke regelingen hun begroting en jaarrekening opstellen. Dankzij uniforme definities en voorschriften worden baten en lasten op dezelfde manier geregistreerd en gepresenteerd.*

Over de ODNML

De ruimte in Noord- en Midden-Limburg is kostbaar. Mensen willen ondernemen, verduurzamen en leven. Maar ruimte is niet onbeperkt – belangen raken elkaar, en regels vragen om balans. Dáár komt de Omgevingsdienst Noord- en Midden-Limburg in beeld.

Wij staan midden in de regio, tussen inwoners, bedrijven en bestuur. We adviseren, beoordelen en handhaven – maar bovenal maken we ruimte. Ruimte om plannen te laten werken, om gesprekken te hebben die verder helpen en om de regels de praktijk te laten dienen.

Onze kracht ligt in mensen: vakmensen met kennis, overtuiging en hart voor de leefomgeving. Door te verbinden brengen we belangen, regels en mensen samen. We werken met vertrouwen, verantwoordelijkheid en vrijheid – waarden die onze samenwerking dragen. Zo bouwen we aan een gezonde, veilige en duurzame leefomgeving waarin mens, natuur en economie in balans kunnen groeien.

Omgevingsdienst Noord- en Midden-Limburg – samen duurzaam dichtbij.

ONS DNA

Wij zijn een organisatie van **dienstverlenende vakmensen**

Wij hebben robuust de **basis op orde**

Wij dragen bij aan een **gezonde, veilige en duurzame** leefomgeving voor nu en in de toekomst

Wij gaan **effectief** en efficiënt om met gemeenschapsgeld

Wij **doen** wat we zeggen en **zeggen** wat we doen

Wij werken **doelgericht** met de regels, niet enkel volgens de regels

Wij geloven in **samenwerking** onderling en met buiten

1. Beleidsbegroting

1.1. Robuustheidscriteria

Het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat vraagt aan alle omgevingsdiensten om 'robuust' te zijn. De aanduiding 'robuust' wordt uitgesplitst in robuustheidscriteria waar het Ministerie iedere omgevingsdienst op toetst. De begroting 2027 van de ODNML geeft invulling aan meerdere van deze robuustheidscriteria. Hieronder lichten we per robuustheidscriterium toe waarom we in aanmerking komen om daar 'groen licht' op te krijgen.

1.1.1. Omzetvolume >€16,5mln

Voor het vaststellen van de ondergrens van het regionale werkprogramma is gekeken naar de benodigde minimale capaciteit in het primaire proces (inclusief juridische ondersteuning, ketentoezicht, BOA, specialismen crisisbeheersing en piketdienst) en de overhead. Op basis daarvan is de minimale omzet bepaald.

In de begroting van 2027 is een omzet van €20.862.682 opgenomen. Daarmee voldoen we aan het robuustheidscriterium voor omzetvolume.

1.1.2. Meer dan 80% in eigen dienst

Onderdeel van een robuuste organisatie is het opbouwen en behouden van kennis en ervaring. Medewerkers die in eigen dienst zijn, dragen daaraan bij. Het Ministerie heeft vastgesteld dat 80% van de medewerkers in eigen dienst moeten zijn om voldoende robuustheid te borgen.

In 2027 beogen we 85% van de medewerkers in eigen dienst te hebben. Daarmee voldoen we aan het robuustheidscriterium van minimaal 80%.

1.1.3. Innovatiebudget >1% van de begroting

De omgevingsdienst heeft een innovatieagenda met daarin een visie op innovatie, met daaraan gekoppeld een meerjarig innovatieprogramma (met projecten) dat jaarlijks wordt geëvalueerd en geactualiseerd. Om deze innovatieagenda te kunnen uitvoeren moet er minimaal 1% van de begroting beschikbaar worden gesteld. Dit budget is een aparte post op de begroting en is meerjarig geraamd en vrij te besteden door de omgevingsdienst.

In 2027 hebben we 1,1% van de begroting (€250.000) gereserveerd voor innovatie. Daarmee voldoen we aan het robuustheidscriterium van minimaal 1%.

1.1.4. Weerstandsratio >0,80

De omgevingsdienst dient, conform de voorschriften uit de BBV, bij de begroting en jaarrekening het weerstandsvermogen in beeld te brengen. De hoogte van de weerstandsratio voldoet aan de volgende eisen:

- De weerstandsratio van de omgevingsdienst heeft minimaal een waarde van 0,8 en een streefwaarde van 1,0.
- Hiervan kan worden afgeweken als expliciet (in de GR of in beleidsregels) is vastgelegd dat (bepaalde) risico's worden opgevangen door deelnemers.

- De omgevingsdienst heeft afspraken vastgelegd op welke wijze het weerstandsvermogen wordt aangevuld, als de weerstandsratio in enig jaar lager dan onder het minimumniveau komt.
- Er vindt jaarlijks een actualisatie van de bepaling van het weerstandsvermogen plaats, waarbij ook de mogelijke financiële impact van risico's wordt geactualiseerd.

In 2027 hebben we een weerstandsratio begroot van 0,96 (ofwel een buffer van €1.000.000). Daarmee voldoen we aan het robuustheidscriterium om een weerstandsratio van minimaal 0,80 te hebben.

1.1.5. Opleidingsbudget >3% van het loonkostenbudget

Elke omgevingsdienst heeft een opleidingsprogramma met daarin opgenomen het reguliere onderhoud van kennis, kunde en vaardigheden én de benodigde investeringen in opleiding en training ten behoeve van nieuwe kennis, kunde en vaardigheden.

De opleidingsuitgaven voor het onderhoud van kennis, kunde en vaardigheden bedraagt tenminste 3% van de het loonkostenbudget. De begroting dekt de benodigde middelen voor de uitvoering van het opleidingsprogramma. De gehanteerde definities voor de opleidingsuitgaven en het loonkostenbudget zijn conform het A&O fonds gemeenten.

- Loonkostenbudget: het loonkostenbudget is de totale begrote loonsom (salarislasten + IKB + werkgeverslasten) voor het ambtelijk apparaat zoals opgenomen in de begroting. Om het percentage vast te stellen wordt budget voor inhuur van extern personeel niet tot de begrote salarislasten gerekend.
- Opleidingsuitgaven: onder opleidingsuitgaven vallen in beginsel alle begrote kosten die voor rekening van de omgevingsdienst komen, dus inclusief die van studiemateriaal, examens en de salariskosten van ambtenaren die zich uit hoofde van hun functie met scholing bezighouden. Hieronder vallen niet de kosten van doorbetaling van salaris in geval van scholing tijdens het werk. Ook de tijdsinzet van medewerkers voor het volgen van een opleiding valt niet onder opleidingsuitgaven.

In 2027 hebben we 3,3% van het loonkostenbudget gereserveerd als opleidingsbudget (€ 625.000). Daarmee voldoen we aan het robuustheidscriterium om minimaal 3% van het loonkostenbudget te besteden aan opleiding en ontwikkeling.

1.2. Programmaplan

De begroting 2027 van de ODNML is opgezet conform de voorschriften van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). Hierin is geregeld hoe decentrale overheden hun begroting en jaarrekening dienen in te richten. In de programmabegroting en de paragrafen wordt de voorgenomen uitvoering voor het jaar 2027 toegelicht.

Het programmaplan bevat naast het programma Omgevingsdienstverlening ook:

- Een overzicht van de algemene dekkingsmiddelen
- Een overzicht van de kosten van de overhead
- Het bedrag voor de heffing van de vennootschapsbelasting
- Het bedrag voor onvoorzien

Tabel 1

Programmaplan 2027

* bedragen x 1€

Omschrijving	Baten	Lasten	Saldo
Programma Omgevingsdienstverlening	20.712.682	14.542.340	6.170.343
Algemene dekkingsmiddelen	150.000	0	150.000
Overhead	0	6.115.343	-6.115.343
Heffing VPB	0	5.000	-5.000
Bedrag onvoorzien	0	200.000	-200.000
Saldo van baten en lasten vóór mutatie reserves	20.862.682	20.862.682	0
Toevoeging en onttrekking reserves			
Mutatie reserves	0	0	0
Totaal toevoeging en onttrekking aan reserves	0	0	0
Saldo van baten en lasten na mutatie reserves	20.862.682	20.862.682	0

1.2.1. Programma Omgevingsdienstverlening

Wat willen we bereiken?

De doelstelling van het programma volgt uit het Regionale Uitvoeringskader dat voor 4 jaar is vastgesteld. Jaarlijks wordt dit vertaald in een Regionale Uitvoeringsprogramma (RUP) 2027. Hierin zijn alle planbare en verwachte taken opgenomen voor de uitvoeringstaken van milieu en de milieuadviesgeving aan de partners. Het Regionale Uitvoeringskader draagt bij aan de kwaliteit van dienstverlening aan burgers, bedrijven en belanghebbenden ten aanzien van de uitvoering van VTH-taken en de kwaliteit, veiligheid en gezondheid van de leefomgeving.

Wat gaan we doen?

De ODNML geeft uitvoering aan het Regionale Uitvoeringsprogramma 2027 dat eind 2026 wordt vastgesteld door het AB op basis van het Regionale Uitvoeringskader. Hierin staat welke reguliere VTH-milieu- en advies taken we uitvoeren, gebaseerd op de producten en dienstencatalogus (PDC).

Daarnaast realiseren we de innovatie- en ontwikkelagenda 2026-2030. Daarmee bouwen we aan:

- Een robuust fundament dat een lerende, data gedreven en professioneel handelende ODNML mogelijk maakt;
- Een actueel, volledig en inzichtelijk beeld van alle relevante milieubelastende activiteiten in de regio;
- Onze positie als regionaal kenniscentrum ten aanzien van milieubelastende activiteiten;

- Een structurele, transparante en datagedreven samenwerking met ketenpartners;

Onze missie om te bouwen aan een veilige, gezonde en duurzame leefomgeving realiseren we door ook in te kunnen springen op actuele trends en ontwikkelingen. Door middel van projecten en betrokkenheid van onze medewerkers in de keten positioneren we ons in het taakveld.

Risico's ten aanzien van de uitvoering van het RUP 2027:

- Voortdurende beleidsontwikkeling rond stikstof (bijv. provinciale programma's, wijzigingen in de aanpak van de PAS-opvolgers) leidt tot fluctuaties in het type en aantal vergunningaanvragen. Dit kan effect hebben op de doorlooptijden van vergunningverlening.
- Ontwikkeling van de arbeidsmarkt ten aanzien van vergunningverleners. Een aanhoudende krapte kan leiden tot een aanhoudend hoge werkvoorraad. Dit kan effect hebben op doorlooptijden van vergunningverlening.

Wat mag het kosten?

Tabel 2

Programma Omgevingsdienstverlening

* bedragen x 1€

Omschrijving	Realisatie 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Baten			
Uitvoering Uniform Taken Pakket	n.a.	14.619.506	20.712.682
Totaal baten	0	14.619.506	20.712.682
Lasten			
Programmakosten	n.a.	10.379.844	14.542.340
Totaal lasten	0	10.379.844	14.542.340
Totaal saldo van baten en lasten	0	4.239.662	6.170.343
Toevoegingen aan reserves	n.a.	0	0
Onttrekkingen aan reserves	n.a.	0	0
Resultaat	0	4.239.662	6.170.343

1.2.2. Algemene dekkingsmiddelen

Volgens het BBV wordt onder de algemene dekkingsmiddelen verstaan: lokale heffingen (zonder gebonden bestedingsplicht), algemene uitkeringen, dividend, saldo van de financieringsfunctie en overige algemene dekkingsmiddelen. Kenmerkend hierbij is dat er geen sprake is van een specifiek bestedingsdoel. In de praktijk betekent dit, dat hier de verwachte rentebaten van de ODNML worden gepresenteerd.

Wat mag het kosten?

Tabel 3

Algemene dekkingsmiddelen

* bedragen x 1€

Omschrijving	Realisatie 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Baten	n.a.	24.938	150.000
Lasten	n.a.	0	0
Saldo Algemene dekkingsmiddelen	0	24.938	150.000
Toevoegingen aan reserves	n.a.	0	0
Onttrekkingen aan reserves	n.a.	0	0
Resultaat	0	24.938	150.000

1.2.3. Overhead

Het BBV hanteert als definitie voor de overhead: “Alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van (de medewerkers in) het primaire proces”. Deze worden toegelicht in de paragraaf Bedrijfsvoering.

Onze **overhead** in 2027 begroten we op 29%. Daarmee blijven we binnen de afspraak om maximaal 33% te besteden aan overhead.

Wat mag het kosten?

Tabel 4

Overhead

* bedragen x 1€

Omschrijving	Realisatie 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Baten	n.a.	2.004.062	0
Lasten	n.a.	5.890.412	6.115.343
Saldo overhead	0	-3.886.350	-6.115.343
Toevoegingen aan reserves	n.a.	845.000	0
Onttrekkingen aan reserves	n.a.	633.000	0
Resultaat	0	-4.098.350	-6.115.343

1.2.4. Heffing vennootschapsbelasting

Net als andere publieke organisaties valt de ODNML, in beginsel, onder de vennootschapsbelastingplicht voor overheidsondernemingen. De (beperkte) activiteiten die de RUD Limburg Noord uitvoerde voor haar deelnemers vielen niet onder deze belastingplicht. Op dit moment is nog niet duidelijk of, en zo ja in welke mate, de werkzaamheden die de ODNML voor haar deelnemers uitvoert onder de vennootschapsbelastingplicht vallen. Vandaar dat, uit voorzorg, hiervoor een beperkt bedrag is opgenomen.

Wat mag het kosten?

Tabel 5

Heffing Vennootschapsbelasting

* bedragen x 1€

Omschrijving	Realisatie 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Baten	0	0	0
Lasten	0	3.750	5.000
Saldo VPB	0	-3.750	-5.000

1.2.5. Onvoorzien

De post onvoorzien is geraamd op (afgerond) 1% van het begrotingstotaal van de ODNML. Dat komt in praktische zin neer op een bedrag van €200.000. Dit bedrag wijkt af van hetgeen in de Financiële Verordening (nog van de RUD Limburg Noord) is bepaald. In die verordening wordt uitgegaan van een post onvoorzien van €50.000. De reden dat in de voorliggend begroting is gekozen voor een hoger bedrag vloeit voort uit het gegeven dat het huidige begrotingstotaal (ruim) viermaal zo groot is als het begrotingstotaal van de voormalige RUD Limburg Noord.

Wat mag het kosten?

Tabel 6

Onvoorzien

* bedragen x 1€

Omschrijving	Realisatie 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Baten	0	0	0
Lasten	0	162.500	200.000
Saldo Onvoorzien	0	-162.500	-200.000

1.3. Paragrafen

In het BBV zijn meerdere verplichte paragrafen opgenomen voor provincies, gemeenten en hun gemeenschappelijke regelingen. Deze zijn niet allemaal van toepassing op de ODNML. De ODNML int geen belastingen en heffingen, bezit geen grondposities, bezit geen eigendommen die duurzaam in stand gehouden moeten worden (onderhoud vergen) en neemt niet deel in verbonden partijen. Om deze reden zijn de paragrafen lokale heffingen, grondbeleid, onderhoud kapitaalgoederen en verbonden partijen niet opgenomen. Hierdoor resteren een viertal paragrafen, te weten:

1. Weerstandvermogen en risicobeheersing;
2. Financiering;
3. Bedrijfsvoering;
4. Openbaarheid.

1.3.1. Weerstandvermogen en risicobeheersing

De Kadernota 2027 bevat een afzonderlijk hoofdstuk met kaders over het weerstandvermogen en risicobeheersing. Dit was nodig omdat noch de RUD Limburg Noord, noch de ODNML hierover al eerder (in formele zin) kaders had vastgesteld én omdat een van de landelijke robuustheidscriteria specifiek ingaat op het weerstandvermogen. De belangrijkste onderdelen uit de Kadernota 2027 worden hierover weergegeven.

Definities

Het Bbv laat gemeenten, provincies en gemeenschappelijke regelingen vrij in het inkleuren van de begrippen risico, weerstandscapaciteit en weerstandvermogen. Ieder van deze organisaties mag zelf risico's en de weerstandscapaciteit in beeld brengen. Het is niet mogelijk om in het algemeen aan te geven welke risico's een "gemiddelde omgevingsdienst" loopt en wat tot de weerstandscapaciteit gerekend moet worden.

*Een **risico** wordt gedefinieerd als een onzekere ongewenste gebeurtenis, waardoor het realiseren van de organisatiedoelstellingen en -strategie in gevaar komt.*

Als er zekerheid bestaat over het voordoen van een gebeurtenis, is er geen sprake meer van een risico. Dit heeft gevolgen voor de wijze waarop met de (financiële) effecten van een dergelijke gebeurtenis moet worden omgegaan.

Risicomanagement is het effectief omgaan met de kansen en bedreigingen die de realisatie van de organisatiedoelstellingen kunnen beïnvloeden. Hiervoor is het van belang dat er een continu proces wordt ingericht van identificeren, prioriteren en beheersen. Hierdoor kunnen goed onderbouwde keuzes gemaakt worden met betrekking tot:

- Welke risico's gedragen kunnen worden?
- Welke beheersmaatregelen kunnen getroffen worden?
- Welke middelen moeten, ter afdekking van risico's, gereserveerd worden?

***Risicomanagement** is een systematisch en cyclisch proces van identificeren, analyseren en beoordelen van risico's, het ontwerpen en implementeren van maatregelen die de kans van optreden en/of de gevolgen van risico's beheersbaar houdt en het evalueren en rapporteren over de verschillende stappen in het proces.*

Het Bbv definieert het **weerstandsvermogen** als de relatie tussen de weerstandscapaciteit en alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

De **weerstandscapaciteit** wordt gedefinieerd als de middelen en mogelijkheden waarover de ODNML kan beschikken om niet begrote kosten te dekken. Het is als het ware een buffer om er voor te zorgen dat de organisatiedoelstellingen niet in gevaar komen, als risico's werkelijkheid worden.

In het BBV is niet voorgeschreven welke onderdelen tot de weerstandscapaciteit behoren, dit kan het Algemeen Bestuur van de ODNML zelf bepalen. Uitgangspunt hierbij is dat de inzet van deze middelen geen invloed heeft op de uitvoering van de programma's. De ODNML rekent alleen de algemene reserve tot de weerstandscapaciteit. Dit sluit aan bij de definitie die de meeste gemeenten en omgevingsdiensten hanteren. De ontwikkeling van de algemene reserve in relatie tot de geïnventariseerde risico's wordt gepresenteerd in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing van de begroting en de jaarstukken.

De risico's die een organisatie onderkent leiden tot een **benodigde weerstandscapaciteit**. De middelen die beschikbaar zijn om de risico's af te dekken is de **beschikbare weerstandscapaciteit**. Het weerstandsvermogen toont de onderlinge verhouding (de ratio) tussen deze twee grootheden.

$$\text{weerstandsvermogen} = \frac{\text{beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{benodigde weerstandscapaciteit}}$$

Indien het weerstandsvermogen kleiner is dan 1, dan is de potentiële impact van de geïnventariseerde risico's groter dan de beschikbare weerstandscapaciteit. Dit wordt doorgaans als een ongewenste situatie gezien. Vandaar dat gemeenten en provincies meestal een streefwaarde voor het weerstandsvermogen tussen de 1,0 en 1,4 aanhouden.

De landelijke robuustheidscriteria voor omgevingsdiensten die per 1 april 2026 van kracht zijn, schrijven weerstandsvermogen voor van minimaal 0,8 en een streefwaarde van 1,0.

Ontwikkeling algemene reserve

In de Gemeenschappelijke Regeling van de Omgevingsdienst Noord- en Midden- Limburg is een bepaling opgenomen over de maximaal toegestane hoogte van de algemene reserve. In artikel 27 is gesteld dat "de reserve in enig jaar niet meer bedraagt dan tien procent van de gezamenlijke bijdragen van de deelnemers van dat jaar". Vanaf 2027 bedraagt het totaal van de deelnemersbijdragen ruim €20 miljoen. Het maximale volume van de algemene reserve komt daarmee op een niveau van €2 miljoen.

Risico-inventarisatie

De meest recente risico-inventarisatie (tevens de benodigde weerstandscapaciteit) kent een verwachtingswaarde van €1.040.000. In 2026 heeft het Algemeen Bestuur, bij het vaststellen van de 1^e begrotingswijziging 2026, besloten tot een eenmalige kapitaalinjectie van de algemene reserve. De waarde van de beschikbare weerstandscapaciteit bedraagt hierdoor inmiddels €1 miljoen.

Het weerstandsvermogen (de ratio) bedraagt 0,96 (namelijk: €1.000.000 / €1.040.000).

Financiële kengetallen

In artikel 11 van het BBV staat dat gemeenten, provincies en gemeenschappelijke regelingen in de voorliggende paragraaf een set van vijf financiële kengetallen dienen op te nemen. Niet al deze kengetallen zijn van toepassing voor de ODNML. Wél van toepassing zijn de kengetallen voor: de netto schuldquote, solvabiliteitsratio en de structurele exploitatieruimte.

Netto schuldquote

Dit betreft de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft een indicatie van de mate waarin rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken. Een negatieve waarde duidt er op dat er, per saldo, geen sprake is van een schuld.

Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

Dit kengetal is in geval van de ODNML gelijk aan de bovenstaande, ongecorrigeerde versie omdat de ODNML geen leningen aan derden versterkt.

Solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin aan de financiële verplichtingen kan worden voldaan. Het betreft het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Het eigen vermogen bestaat uit alle reserves en het exploitatieresultaat.

Structurele exploitatieruimte

Deze ruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele mutaties van de reserves te delen door de totale baten.

Onze **weerstandsratio** is 0,96. Daarmee voldoen we aan het robuustheidscriterium om een weerstandsratio te hebben van >0,80.

Tabel 7

Kengetallen

	Realisatie 2025	Raming 2026	Begroting 2027	Mjr 2028	Mjr 2029	Mjr 2030
Netto schuldquote	-36,6%	-9,5%	-7,5%	-6,9%	-6,3%	-6,4%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-36,6%	-9,5%	-7,5%	-6,9%	-6,3%	-6,4%
Solvabiliteitsratio	41,4%	39,3%	38,9%	38,3%	37,6%	36,7%
Structurele exploitatieruimte	21,4%	-5,8%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%

1.3.2. Financiering

Deze paragraaf gaat in op de wijze waarop de ODNML zo adequaat mogelijk omgaat met het liquiditeitenbeheer. Hiervoor gelden niet alleen wettelijke kaders en regels, zoals vastgelegd in onder andere de wet FIDO (Financiering Decentrale Overheden) en RUDDO (Regeling Uitzettingen Derivaten Decentrale Overheden), maar ook interne richtlijnen zoals vastgelegd in het treasury statuut. Het statuut geeft de kaders aan waarbinnen het beleid wordt uitgevoerd.

In het BBV is bepaald dat de financieringsparagraaf in elk geval de beleidsvoornemens voor het risicobeheer van de financieringsportefeuille dient te bevatten. Daarnaast wordt inzicht geboden in de rentelasten, het renteresultaat, de wijze van het toerekenen van rente en de financieringsbehoefte.

Berekening omslagrente

Het BBV stelt dat de berekening van de 'omslagrente' moet worden opgenomen in de paragraaf Financiering. De omslagrente wordt bepaald door de externe rentelasten te delen door het totaal van de activa. Zoals hiervoor is weergegeven heeft de ODNML geen externe rentelasten. De berekening van de omslagrente is daarmee niet van toepassing voor de ODNML.

Schatkistbankieren

Sinds 2013 is Schatkistbankieren bij het Rijk verplicht gesteld voor decentrale overheden. Dit houdt in dat overtollige liquiditeiten aangehouden dienen te worden in de Nederlandse schatkist: 'overtollig' verwijst naar alle middelen die decentrale overheden niet onmiddellijk nodig hebben voor de publieke taak. Voor de ODNML geldt dat overschotten slechts in de schatkist aangehouden dienen te worden, zodra deze minimaal € 1 miljoen (gemiddeld tegoed gedurende een heel kalenderkwartaal) bedragen.

Interne ontwikkelingen en renteresultaat

Sinds enkele jaren wordt door het Rijk rente vergoed over het saldo aangehouden in de schatkist. Dit bedrag wordt getoond in onderstaande tabel.

Tabel 8

Renteschema		* bedragen x 1€	
	Omschrijving		
a	De externe rentelast over de korte en lange financiering		0
b	De externe baten (idem)		150.000
	Saldo rentelasten en rentebaten		-150.000
c1	De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	0	
c2	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	0	
c3	De rentebaat van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken (= projectfinanciering), die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	0	
			0
	Aan taakvelden toe te rekenen externe rente		-150.000
d1	Rente over eigen vermogen		0
d2	Rente over vreemd vermogen		0
	Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente		-150.000
e	De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)		150.000
f	Renteresultaat op taakveld Treasury		0

Kasgeldlimiet

Voor het bepalen van de liquiditeitspositie is de zogenoemde kasgeldlimiet belangrijk. Hieronder wordt verstaan het bedrag dat maximaal als kasgeld mag worden opgenomen. Dit bedrag wordt berekend door middel van een door het Ministerie van Financiën vastgesteld percentage (8,2%), te vermenigvuldigen met het totaal van de jaarbegroting van de ODNML bij aanvang van het jaar. Bij overschrijding van dit limiet moet er in langlopende financieringsmiddelen worden voorzien.

Tabel 9

Kasgeldlimiet

* bedragen x 1 €

Omschrijving	ultimo 2025	ultimo 2026	ultimo 2027
1 Vlottende schuld			
- opgenomen gelden < 1 jaar	-	-	-
- schuld in rekening-courant	-	-	-
- door derden gestorte gelden < 1 jaar	-	-	-
- overige schulden / overlopende passiva	511.000	511.000	511.000
Totaal	511.000	511.000	511.000
2 Vlottende middelen			
- contante gelden in kas	-	-	-
- tegoeden rekening courant	2.155.000	2.435.000	2.431.000
- overige uitstaande tegoeden < 1 jaar	758.000	758.000	758.000
Totaal	2.913.000	3.193.000	3.189.000
3 Toets kasgeldlimiet			
3.1 Totaal netto vlottende schuld (1 -/- 2)	-2.402.000	-2.682.000	-2.678.000
3.2 Toegestane kasgeldlimiet	279.292	1.347.793	1.710.740
Ruimte (3.2 -/- 3.1)	2.681.292	4.029.793	4.388.740
Berekening toegestane kasgeldlimiet			
Begrotingstotaal	3.406.000	16.436.506	20.862.682
Normpercentage	8,20%	8,20%	8,20%
Norm	279.292	1.347.793	1.710.740

Renterisico

Het renterisico kan worden gedefinieerd als de mate waarin het saldo van de rentelasten en rentebaten verandert door wijziging in het rentepercentage op leningen en uitzettingen met een rente-typische looptijd van één jaar of langer. Bij de inwerkingtreding van de Wet FIDO is het begrip 'renterisico-norm' ingevoerd. Uitgangspunt hierbij is om zoveel mogelijk spreiding in de looptijden van leningen aan te brengen.

De wettelijk vastgestelde renterisiconorm van 20% houdt in dat in enig jaar de aflossing van de lange schuld niet hoger mag zijn dan 20% van het begrotingstotaal. De ODNML heeft geen opgenomen (noch verstekte) leningen, waardoor aan de renterisiconorm voldaan wordt.

Tabel 10

Renterisiconorm

* bedragen x 1 €

Variabelen	2027	2028	2029	2030
1 Renteherzieningen	0	0	0	0
2 Aflossingen	0	0	0	0
3 Renterisico (1+2)	0	0	0	0
4 Renterisiconorm	4.172.536	4.414.450	4.656.364	4.736.774
5a Ruimte onder risiconorm (4 > 3)	4.172.536	4.414.450	4.656.364	4.736.774
5b Overschrijding risiconorm (3 > 4)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Berekening renterisiconorm (4)				
Begrotingstotaal	20.862.682	22.072.252	23.281.822	23.683.872
Percentage 20%	4.172.536	4.414.450	4.656.364	4.736.774
Minimumbedrag conform regeling	2.500.000	2.500.000	2.500.000	2.500.000

Leningen en kredietfaciliteiten

De ODNML heeft geen schulden en is niet voornemens om vreemd vermogen aan te trekken. De activiteiten van de ODNML worden gefinancierd uit de deelnemersbijdragen. Deelnemers worden tweemaal per jaar gefactureerd op hun deelnemersbijdragen.

1.3.3. Bedrijfsvoering

Robuuste bedrijfsvoering

De landelijke criteria voor een robuuste Omgevingsdienst zijn niet alleen op het primaire resultaatgerichte proces gericht. Er worden eisen gesteld aan de bedrijfsvoering. Bij de inrichting van onze organisatie zijn deze landelijke criteria leidend geweest. Naast de resultaatgerichte teams hebben wij teams die faciliteren in monitoring & control, continu verbeteren en innovatie.

Een groeiende en lerende organisatie

Met de start van ODNML in 2026 is een nieuwe regionale omgevingsdienst ontstaan waarin de 16 deelnemers aan de gemeenschappelijke regeling de uitvoeringstaken voor de 15 gemeenten uitvoeren. In 2026-2027 staat de organisatie voor de opgave om door te groeien van circa 100 FTE bij de start naar 148 FTE. Deze groei is noodzakelijk om het brede pakket aan milieutaken op een verantwoord niveau te kunnen uitvoeren. In 2030 bereiken wij het door de partners gewenste uitvoeringsniveau, dan zijn we gegroeid naar 174,5 FTE.

Figuur 1: meerjarenraming 2027-2030

HRM beleid: strategische werving en behoud

ODNML positioneert zich nadrukkelijk als een moderne, goede en aantrekkelijke werkgever. We willen onze mensen vinden, binden en boeien. Zo richten wij ons ook op trainees, starters en zij-instromers.

Werving en behoud gaan daarbij hand in hand: medewerkers moeten perspectief ervaren, zich kunnen ontwikkelen en een werkdruk hebben die bijdraagt aan werkplezier. Door in te zetten op loopbaanontwikkeling, professionalisering en aandacht voor vitaliteit gaan we medewerkers duurzaam binden en behouden.

Leren, ontwikkelen en deskundigheidsborging

Omdat een aanzienlijk deel van de toekomstige medewerkers nieuw is in het vakgebied, blijft investeren in leren en ontwikkelen een structurele voorwaarde voor het succes van de organisatie. Onze gezamenlijke Omgevingsdienst NL Academy van de vereniging van Omgevingsdiensten vormt hiervoor het fundament, met landelijke basisopleidingen, specialistische modules en uniforme leerlijnen.

We zetten 3,1% van onze personeelslasten in als **opleidingsbudget**. Zo voldoen we aan het robuustheidscriterium voor opleidingsbudgetten.

Werkdruk, begeleiding en productiviteit

De combinatie van organisatiegroei, rolontwikkeling en instroom van nieuwe medewerkers brengt extra werkdruk met zich mee. Teams bestaan in 2027 uit een mix van ervaren medewerkers en collega's in opleiding. Dit betekent dat ervaren medewerkers tijd besteden aan begeleiding, kwaliteitscontrole en gezamenlijke casuïstiek. In individuele werkplannen wordt rekening gehouden met onze ontwikkeling.

Vanaf 2030 gaan wij uit van een 1350 uur primaire taakuitvoering per FTE. Tot en met 2029 creëren wij ontwikkelruimte door uit te gaan van 1300 uur. In het financieel meerjarenperspectief van het bedrijfsplan is hier al rekening mee gehouden. Wij maken expliciet ruimte voor opleiding, begeleiding en organisatieontwikkeling. Onze managers hebben maandelijks met iedereen individueel aandacht voor balans, werkplezier, vitaliteit en (team)ontwikkeling. Zo dragen wij bij aan duurzame inzetbaarheid en het behoud van onze medewerkers.

Informatisering en automatisering

Het jaar 2026 heeft in het teken gestaan van het opbouwen van de digitale werkomgeving en het inrichten van de informatieprocessen. In 2027 zal de focus komen te liggen op het borgen van de veiligheid en betrouwbaarheid van de systemen.

Voor de IT-omgeving betekent dit het up-to-date houden van de systemen, zowel hardware als software. Daarnaast zal na de initiële inrichting invulling gegeven worden aan enkele nieuwe systemen die nodig zijn en onderzoek naar de hard- en software van de (nabije) toekomst.

Voor de informatiesystemen en processen zal in 2027 een optimalisatie jaar zijn. In 2026 zijn de processen zo robuust en *lean* als mogelijk ingericht met de inzichten van toen. Sommige processen zijn basaal ingericht om te zorgen dat de ODNML vanaf 1 april haar werk kon doen. In 2027 worden deze processen nader uitgewerkt. We optimaliseren en vereenvoudigen waar dat kan en voegen toe wat nodig is.

Procesontwikkeling en organisatorische stabiliteit

Als jonge organisatie heeft ODNML in 2027 behoefte aan verdere stabilisatie van processen en systemen. Werkprocessen moeten worden aangescherpt en eenduidig toegepast om medewerkers houvast te bieden en de kwaliteit van de uitvoering te borgen.

Dit gebeurt in nauwe samenwerking met medewerkers. Door processen helder te beschrijven, digitale workflows te optimaliseren en de ketensamenwerking met gemeenten, provincie en waterschap te versterken ontstaat meer rust, voorspelbaarheid en efficiëntie. Dit draagt bij aan een stabielere organisatie waarin medewerkers zich beter kunnen richten op hun kerntaken: vergunningen verlenen, toezichthouden, handhaven en adviseren.

Rechtmatigheid

Met ingang van het boekjaar 2023 geldt de nieuwe wet waarbij nieuwe regels gelden voor de financiële verslaglegging en de accountantscontrole. Met deze wetswijziging dient het Dagelijks Bestuur in de jaarrekening een verklaring af te geven over de rechtmatigheid van de financiële beheers handelingen. De accountant toetst de jaarrekening (inclusief rechtmatigheidsverantwoording) op getrouwheid.

Het Algemeen Bestuur geeft in het controleprotocol de nadere aanwijzingen aan de accountant over de reikwijdte van de accountantscontrole. Tevens stelt het Algemeen Bestuur voor de rechtmatigheidsverantwoording (door het Dagelijks Bestuur) de verantwoordings- en rapporteringsgrens vast.

Middels een intern controleplan is ODNML in staat om zelf controles uit te voeren en vast te leggen als onderbouwing van de rechtmatigheidsverantwoording.

Beleid tegen misbruik en oneigenlijk gebruik (M&O beleid)

De ODNML beschikt (nog) niet over een M&O beleid. De interne beheershandelingen zijn er mede op gericht om misbruik en oneigenlijk gebruik te voorkomen, detecteren en corrigeren. Dit wordt tevens via de interne controle (steekproefsgewijs) gecontroleerd. De ODNML zal in de verdere doorontwikkeling van de organisatie ook aandacht besteden aan het M&O beleid.

1.3.4. Openbaarheid

Uitvoering Wet open Overheid (Woo)

De Wet open overheid (Woo) regelt het recht op informatie over alles wat de overheid doet. De Woo is beperkt van toepassing op de ODNML. Alleen die zaken waarvoor wij het bestuursorgaan zijn. De Woo verantwoordelijkheid voor de UTP-taken is niet overgedragen aan ons en ligt bij de gemeenten.

Stukken die betrekking hebben op de Gemeenschappelijke Regeling worden op grond van artikel 3.1 lid 1 gepubliceerd op de website van KOOP. Vergaderstukken van het Algemeen Bestuur (AB) worden vooraf gepubliceerd. Besluitenlijsten van het Dagelijks Bestuur worden na de DB-vergaderingen gepubliceerd. Op deze manier voldoen wij aan de wettelijke verplichtingen die de Woo aan ons stelt.

2. Financiële begroting 2027

2.1. Overzicht van baten en lasten

Tabel 11

	Begroting 2027		
	Baten	Lasten	Saldo
Programma			
Programma Omgevingsdienstverlening	20.712.682	14.542.340	6.170.343
Totaal Programma's	20.712.682	14.542.340	6.170.343
Algemene dekkingsmiddelen	150.000	-	150.000
Overhead	-	6.115.343	-6.115.343
Heffing VPB	-	5.000	-5.000
Bedrag onvoorzien	-	200.000	-200.000
Saldo van baten en lasten vóór mutatie	20.862.682	20.862.682	0
Toevoeging en onttrekking reserves			
Mutatie reserves	-	-	-
Totaal toevoeging en onttrekking aan reserves	-	-	-
Saldo van baten en lasten na mutatie reserves	20.862.682	20.862.682	0

2.2. Toelichting op het overzicht van baten en lasten

2.2.1. Algemeen

1. De begroting 2027 is gebaseerd op de kadernota 2027 en refereert (voor zover mogelijk) aan de jaarrekening 2025 en de (gewijzigde) begroting 2026.
2. Het begrotingsvolume stijgt naar 85%, zoals afgesproken in het Bedrijfsplan ODNML.
3. In het Bedrijfsplan ODNML zijn enkele uitgangspunten opgesteld waarbinnen de begroting ODNML in 2030 aan moet voldoen. De huidige status hiervan is als volgt:

Uitgangspunten Bedrijfsplan op Hoofdpijnen ODNML	Begroting 2027
Aandeel overheadfuncties in de formatie is maximaal 22 procent	18,33%
Aandeel overheadkosten in de totale kosten is maximaal 33 procent	30%
Formatie bestaat uit 136 fte primair proces en 38 fte overhead (174 fte in totaal) in 2030	Primair 142,5. Overhead 32. totaal 174,5 in 2030
Vanaf 2030: verhoging productiviteitsnorm van 1.300 uur/fte in het primaire proces naar 1.350	basis op 1300 uur in 2027
De formatie opbouw is gebaseerd op HR21-functieprofielen	V
De salariskosten zijn gebaseerd op de gemeentelijke CAO	CAO SGO
Arbeidsmix bestaat uit 80% personeel in vaste dienst en 20 procent flexibele schil	85/15%

4. In de begroting 2027 wordt het principe van constante lonen en prijzen toegepast. Dat betekent dat alleen het jaar 2027 is geïndexeerd (ten opzichte van 2026).
5. De begroting 2027 voldoet aan de (verplicht gestelde) landelijke robuustheidscriteria die voortkomen uit het Interbestuurlijk programma VTH (IBP).
6. Voor de indexering is uitgegaan van de meest actuele raming van het CPB (de MEV 2026 in september 2025).
 - Loonvoet sector overheid: 2,9%
 - Prijs overheidsconsumptie, netto materieel: 2,4%

2.2.2. Baten

Deelnemersbijdragen

De baten van de ODNML bestaan voornamelijk uit deelnemersbijdragen als vergoeding voor de uit te voeren werkzaamheden. Hierbij geldt als uitgangspunt: voorcalculatie is nacalculatie. Zo blijven we financieel voorspelbaar. Dat wil zeggen dat er geen maatwerk-afrekening (uurtje-factuurkje systematiek) per deelnemer wordt opgesteld aan het einde van het uitvoeringsjaar.

De **deelnemersbijdrage** bestaat uit de bijdragen van alle gemeenten in Noord- en Midden-Limburg en de Provincie Limburg. Deze is gebaseerd op het aantal inwoners en bedrijven, alsook de oppervlakte van de betreffende gemeente en de zwaarte van de bedrijven. Zo zorgen we samen voor een eerlijke kostenverdeling.

De deelnemersbijdragen, zoals gepresenteerd in het medio 2025 door het Algemeen Bestuur vastgestelde *Bedrijfsplan op hoofdlijnen*, zijn de basis voor de deelnemersbijdragen in 2027. De deelnemersbijdragen uit het Bedrijfsplan zijn geïndexeerd met een gewogen index:

	Index	Gewicht
index lonen	2,90%	67%
index prijzen	2,40%	33%
gewogen	2,74%	

Zie voor de hoogte van de bijdragen per deelnemer bijlage 1.

Subsidies

Voor zover nu bekend stopt de specifieke uitkering voor toezicht en handhaving op de energiebesparingsplicht voor bedrijven (SPUK THE) per 2026. Dat betekent dat er in de begroting 2027 geen rekening is gehouden met inkomsten uit deze regeling (c.q. een eventuele opvolgende regeling).

Daarnaast heeft Provincie Limburg besloten, bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet, om gemeenten financieel te compenseren voor de gevolgen van de bevoegdheidsverschuiving van provincies naar gemeenten vanwege de Wet bodembescherming en het Besluit bodemkwaliteit. Hiervoor is jaarlijks, tot en met 2030, een bedrag van €150.000 beschikbaar gesteld.

Overige baten

De overige baten bestaan alleen uit rentebaten voortvloeiend uit schatkistbankieren a €150.000.

2.2.3. Lasten

De lasten bestaan voornamelijk uit personeelsgerelateerde kosten, waaronder salarissen en kosten voor externe inhuur. In de opgestelde kostenramingen is rekening gehouden met de hierboven toegelichte uitgangspunten voor indexatie.

Onderstaand overzicht toont de verschillende kostenrubrieken op hoofdlijnen en geeft tevens inzicht in de toerekening hiervan naar de programma's.

Tabel 12

Lasten naar kostensoort en programma

* bedragen x 1€

POST	Omgevings- dienstverlening	Overhead	Onvoorzien	Heffing Vpb	Totaal
Personeel	13.627.340	4.361.343	0	0	17.988.682
Uitbesteding	400.000	150.000	0	0	550.000
Kapitaallasten	0	185.000	0	0	185.000
Organisatiekosten	515.000	1.419.000	0	0	1.934.000
TOTAAL PROGRAMMALASTEN	14.542.340	6.115.343	0	0	20.657.682
Overige lasten	0	0	200.000	5.000	205.000
TOTAAL LASTEN	14.542.340	6.115.343	200.000	5.000	20.862.682

Personeel

Uitgangspunt is, dat de OMNML uiteindelijk over circa 174 fte kan beschikken. De komende jaren wordt stapsgewijs hier naartoe gewerkt. Voor 2027 wordt uitgegaan van een invulling van 85% van de formatie. Dit komt neer op circa 148 fte.

De personele kosten bestaan uit de volgende categorieën:

- Salarissen
- Externe Inhuur
- Opleidingen
- Reis- en verblijfskosten
- Overige personele kosten

De geraamde salariskosten komen uit op €13,7 miljoen en de kosten voor externe inhuur zijn begroot op €2,9 miljoen.

Tabel 13

Gemiddelde bezetting

* aantal in fte's

POST	Realisatie 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Dienstverband	n.a.	118,6	126,0
Inhuur / payroll	n.a.	20,9	22,2
Totaal	0,0	139,5	148,2

85%

van de medewerkers
in eigen dienst.

robuustheidscriterium > 80%

Zoals uit bovenstaand overzicht blijkt, wordt in 2027 uitgegaan van een flexibele schil van 15%.

Voor de reis-en verblijfskosten zijn nog geen relevante ervaringscijfers beschikbaar. De ramingen zijn daarom gebaseerd op indicatief bedrag per medewerker. In totaal is begroot €334.000.

De overige personele kosten bestaan onder meer uit kosten voor Arbo, werving & selectie, consumpties, onkostenvergoedingen en personeelsbijeenkomsten. Ook hier is de raming (van €443.000) gebaseerd op een indicatief bedrag per medewerker.

We zetten 1,2% van onze begroting in voor het realiseren van de **innovatieagenda**. Daarmee voldoen we aan het robuustheidscriterium voor innovatie.

Uitbesteding

Onder deze rubriek is allereerst het budget voor de innovatie-agenda opgenomen. Hiervoor is een bedrag van €250.000 begroot.

Daarnaast betreft het €150.000 (aanvullende) advieskosten voor de uitvoering van de gevolgen van de bevoegdheidsverschuiving van provincies naar gemeenten vanwege de Wet bodembescherming en het Besluit bodemkwaliteit (Wbb).

Als laatste zijn hier externe advieskosten geraamd, zoals voor de externe accountant, maar ook voor advisering op het gebied van IT, Hrm en financiën. Het totaalbudget komt uit op €550.000.

Kapitaallasten

Onder kapitaallasten worden afschrijvingen en toegerekende rente verstaan. De ODNML rekent geen rentelasten toe aan investeringen omdat er geen externe middelen hoeven te worden aangetrokken om investeringen te kunnen doen. De kapitaalgoederen (ook wel: activa) kennen verschillende afschrijvingstermijnen. Deze zijn gebaseerd op de verwachte levensduur van verschillende typen goederen. Deze afschrijvingstermijnen zijn vastgelegd in de *Financiële Verordening* van de ODNML.

De ODNML gaat de komende jaren, anders dan het geval was bij de RUD Limburg Noord, de nodige investeringen doen. Na enkele jaren (afhankelijk van de verwachte levensduur) vinden er vervangingsinvesteringen plaats. Op termijn leidt dit tot een ideaalcomplex van activa met een redelijk stabiel jaarlijks volume van kapitaallasten. In de eerste jaren is dit nog niet het geval. De raming voor de (structurele) kapitaallasten bedraagt €185.000.

Organisatiekosten

Zoals al vaker is aangegeven, is de ODNML nog een jonge organisatie die nog niet kan steunen op relevante ervaringscijfers die relevant zijn voor het opstellen van een begroting. Uiteraard is er zoveel als mogelijk gesteund op offertes, overeenkomsten en ervaringscijfers van vergelijkbare organisaties. Het laat onverlet dat er, zeker voor wat betreft de organisatiekosten, ook aannames zijn gedaan. Hierbij geldt: “the proof of the pudding is in the eating”.

De organisatiekosten bestaan onder andere uit kosten voor IT-beheerkosten, kosten voor software, data, telefonie, kantoorkosten, abonnementen, lidmaatschappen, verzekeringen, leaseauto's, huisvesting met inbegrip van servicekosten. In totaal gaat het hierbij op een bedrag van €1,9 miljoen.

In bijlage 3 is een overzicht van bovenstaande bedragen per kostenrubriek gepresenteerd.

2.3. Overzicht van incidentele baten en lasten

De baten hebben een duurzaam karakter en hebben, met uitzondering van rentebaten, betrekking op deelnemersbijdragen. De lasten van de ODNML hebben betrekking op de (nieuwe) organisatie en daarmee gepaard gaande kosten. Deze zijn, ondanks de verwachte geleidelijke groei van de komende jaren, allemaal van structurele aard.

Hierop geldt één uitzondering: voor de periode tot en met 2030 zijn er incidentele baten en lasten (€150.000 per jaar). Dit als gevolg van de compensatie van provincie Limburg naar de gemeenten vanwege de bevoegdheidsverschuiving van de bodemtaken door de inwerkingtreding van de Omgevingswet.

2.4. Uiteenzetting financiële positie inclusief toelichting

2.4.1. Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

De begroting is opgesteld in overeenstemming met de voorschriften van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) voor provincies en gemeenten.

In overeenstemming met artikel 63 BBV vindt de waardering van de activa plaats op basis van verkrijgingsprijs. De waardering van passiva vindt plaats op basis van nominale waarde, met uitzondering van voorzieningen welke tegen de contante waarde zijn gewaardeerd. Mits niet anders vermeld bij de desbetreffende balansonderdelen, worden de activa, passiva en de bepaling van het resultaat gewaardeerd tegen nominale waarde.

Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (bijvoorbeeld door reorganisaties), dan dienen deze als een verplichting opgenomen te worden. Sinds 2022 is echter in de CAO bepaald dat medewerkers bovenwettelijke verlofuren mogen sparen (verlofsparen). Met verlofsparen kunnen medewerkers passend bij hun levensfase hun bovenwettelijke verlofuren inzetten op een manier die aansluit bij hun persoonlijke levens- en carrière-planning. Deze uren verjaren niet en de opbouw is onvoorspelbaar. Zodoende dient deze verplichting wél (conform het BBV) in een voorziening opgenomen te worden; ook in meerjarig perspectief.

Tabel 14

(Geprognosticeerde) balans per 31-12

* bedragen x 1 €

ACTIVA	Realisatie 2025	2026	2027	2028	2029	2030
Vaste activa						
Immateriële vaste activa	0	0	0	0	0	0
Materiële vaste activa	0	0	44.000	147.000	277.000	342.000
<i>Investerings met een economisch nut</i>	0	0	44.000	147.000	277.000	342.000
Financiële vaste activa	0	0	0	0	0	0
Totaal vaste activa	0	0	44.000	147.000	277.000	342.000
Vlottende activa						
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar	2.777.000	3.057.000	3.053.000	3.010.000	2.960.000	2.995.000
<i>Vorderingen op openbare lichamen</i>	758.000	758.000	758.000	758.000	758.000	758.000
<i>Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar;</i>	2.019.000	2.299.000	2.295.000	2.252.000	2.202.000	2.237.000
<i>Overige vorderingen</i>	0	0	0	0	0	0
Liquide middelen	136.000	136.000	136.000	136.000	136.000	136.000
<i>Banksaldi</i>	136.000	136.000	136.000	136.000	136.000	136.000
Overlopende activa	228.000	655.000	655.000	655.000	655.000	655.000
<i>De voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel, nog te ontvangen van:</i>						
- Europese overheidslichamen	0					
- het Rijk	0					
- overige Nederlandse overheidslichamen	32.000					
<i>Overige nog te ontvangen bedragen</i>	196.000	655.000				
<i>Vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen</i>	0					
Totaal vlottende activa	3.141.000	3.848.000	3.844.000	3.801.000	3.751.000	3.786.000
TOTAAL ACTIVA	3.141.000	3.848.000	3.888.000	3.948.000	4.028.000	4.128.000

(Geprognosticeerde) balans per 31-12

* bedragen x 1 €

PASSIVA	Realisatie 2025	2026	2027	2028	2029	2030
Vaste passiva						
Eigen vermogen	1.301.000	1.513.000	1.513.000	1.513.000	1.513.000	1.513.000
Algemene reserve	155.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000
Bestemmingsreserve VTH-systeem	0	0	0	0	0	0
Bestemmingsreserve Doorontwikkeling robuuste OD	633.000	0	0	0	0	0
Resultaat boekjaar (nog te bestemmen)	513.000	513.000	513.000	513.000	513.000	513.000
Voorzieningen	43.000	61.000	101.000	161.000	241.000	341.000
Spaarverlof	43.000	61.000	101.000	161.000	241.000	341.000
Vaste schulden	0	0	0	0	0	0
Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	0	0	0	0	0	0
Totaal vaste passiva	1.344.000	1.574.000	1.614.000	1.674.000	1.754.000	1.854.000
Vlottende passiva						
Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar	511.000	511.000	511.000	511.000	511.000	511.000
Overige schulden	511.000	511.000	511.000	511.000	511.000	511.000
Overlopende passiva	1.286.000	1.763.000	1.763.000	1.763.000	1.763.000	1.763.000
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, m.u.v. van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	669.000	615.000				
De van EU, Rijk en provincies ontvangen voorschotbedragen voor specifieke uitkeringen die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren, uitgesplitst naar:						
- Europese overheidslichamen						
- het Rijk	560.000	1.148.000				
- overige Nederlandse overheidslichamen	57.000					
Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	0					
Totaal vlottende passiva	1.797.000	2.274.000	2.274.000	2.274.000	2.274.000	2.274.000
TOTAAL PASSIVA	3.141.000	3.848.000	3.888.000	3.948.000	4.028.000	4.128.000

Tabel 15

EMU-saldo		* bedragen x 1 €					
		Realisatie 2025	2026	2027	2028	2029	2030
+	1. Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	513.000	513.000	513.000	513.000	513.000	513.000
+	2. Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	0	0	46.000	67.000	140.000	185.000
+	3. Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie	12.000	0	0	0	0	0
-	4. Investerings in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	0	0	90.000	170.000	270.000	250.000
+	5. Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4	0	0	0	0	0	0
+	6a. Verkoopopbrengsten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs)	0	0	0	0	0	0
-	6b. Boekwinst op desinvesteringen in (im)materiële vaste activa	0	0	0	0	0	0
-	7. Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan)	0	0	0	0	0	0
+	8a. Verkoopopbrengsten van grond (tegen verkoopprijs)	0	0	0	0	0	0
-	8b. Boekwinst op grondverkoop	0	0	0	0	0	0
-	9. Lasten op balanspost Voorzieningen voorzover deze transacties met derden betreffen	0	0	0	0	0	0
-	10. Lasten i.v.m. transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van bovenstaande posten	0	0	0	0	0	0
-	Boekwinst bij verkoop effecten	0	0	0	0	0	0
	Berekend EMU-saldo	525.000	513.000	469.000	410.000	383.000	448.000

Jaarlijkse arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume

Onder dit type verplichtingen vallen de verlofrechten van de ODNML-medewerkers. De huidige verlofregelingen, die de afgelopen jaren steeds ruimer zijn geworden, maken het steeds lastiger om een gedegen onderscheid te maken tussen het 'reguliere' en het 'bovenmatige' deel van de verlofrechten. Voor de ODNML geldt als bijkomende bijzonderheid, dat er pas in de loop van 2026 enig zicht komt op de spaarverlofrechten van de medewerkers die in dienst treden.

Bij het opstellen van de 1^e begrotingswijziging 2026 bleek dat er nog geen zicht was op de aard en omvang van de verlofrechten van de ODNML-medewerkers. Vandaar dat er nog geen middelen beschikbaar zijn gesteld om deze rechten (op de balans) af te dekken. Uiterlijk in de Jaarstukken 2026, maar wellicht al in de Bestuursrapportage 2026, moeten hiervoor passende maatregelen genomen worden.

Investerings

Investerings worden ook wel aangeduid als materiële vaste activa of kapitaalgoederen. Kenmerkend zijn de meerjarige gevolgen van een investering. Het aanschaffen van materiële vaste activa gaat gepaard met het doen van investeringen. Deze goederen gaan langere tijd mee en behouden gedurende deze periode een bepaalde (steeds afnemende) waarde. De materiële vaste activa worden op de balans verantwoord.

De (jaarlijkse) lasten die voortvloeien uit het investeren in materiële vaste activa maken onderdeel uit van het overzicht van baten en lasten. Het betreft de kapitaallasten.

Tabel 16

Investeringen met een economisch nut					* bedragen x 1€	
Type investering	Kredietaanvraag					
	2026	2027	2028	2029	2030	Totaal
bedrijfsgebouwen	0	0	0	0	0	0
machines, apparaten, installaties	0	0	0	0	0	0
inventaris	0	0	0	0	0	0
hardware	0	90.000	170.000	270.000	250.000	780.000
Totaal	0	90.000	170.000	270.000	250.000	780.000

Bovenstaand overzicht toont dat het investeringsvolume van de ODNML in enkele jaren oploopt naar een structurele waarde van €250.000 tot €270.000 per jaar.

Verloop reserves en voorzieningen

Tabel 17

Stand van de reserves per 31-12

* bedragen x 1€

	Realisatie 2025	2026	2027	2028	2029	2030
Algemene reserve						
Algemene reserve	155.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000
Totaal algemene reserves	155.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000
Bestemmingsreserves						
Bestemmingsreserve VTH-systeem	0	0	0	0	0	0
Bestemmingsreserve Doorontwikkeling robuuste OD	633.000	0	0	0	0	0
Nog te bestemmen resultaat	513.000	513.000	513.000	513.000	513.000	513.000
Totaal bestemmingsreserves	1.146.000	513.000	513.000	513.000	513.000	513.000
TOTAAL VAN DE RESERVES	1.301.000	1.513.000	1.513.000	1.513.000	1.513.000	1.513.000

Stand van de voorzieningen per 31-12

* bedragen x 1€

	Realisatie 2025	2026	2027	2028	2029	2030
Voorzieningen						
Spaarverlof	43.000	61.000	101.000	161.000	241.000	341.000
TOTAAL VAN DE VOORZIENINGEN	43.000	61.000	101.000	161.000	241.000	341.000

Stand en verloop van de reserves

* bedragen x 1€

	Realisatie 2025	2026	2027	2028	2029	2030
Algemene reserve						
Saldo per 1-1	155.000	155.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000
bij:	0	845.000				
Saldo per 31-12	155.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000
Bestemmingsreserve VTH-systeem						
Saldo per 1-1	0	0	0	0	0	0
bij:	0	0	0	0	0	0
af:	0	0	0	0	0	0
Saldo per 31-12	0	0	0	0	0	0
Bestemmingsreserve Doorontwikkeling robuuste OD						
Saldo per 1-1	633.000	633.000	0	0	0	0
bij:	0	0	0	0	0	0
af:	0	633.000	0	0	0	0
Saldo per 31-12	633.000	0	0	0	0	0
Nog te bestemmen resultaat						
Saldo per 1-1	0	513.000	513.000	513.000	513.000	513.000
bij:	513.000	0	0	0	0	0
af:		0	0	0	0	0
Saldo per 31-12	513.000	513.000	513.000	513.000	513.000	513.000
TOTAAL VAN DE RESERVES	1.301.000	1.513.000	1.513.000	1.513.000	1.513.000	1.513.000

Stand en verloop van de voorzieningen

* bedragen x 1€

	Realisatie 2025	2026	2027	2028	2029	2030
Spaarverlof						
Saldo per 1-1	31.000	46.000	61.000	101.000	161.000	241.000
bij:	12.000	15.000	40.000	60.000	80.000	100.000
af:	0	0	0	0	0	0
Saldo per 31-12	43.000	61.000	101.000	161.000	241.000	341.000
TOTAAL VAN DE VOORZIENINGEN	43.000	61.000	101.000	161.000	241.000	341.000

Bovenstaand overzicht toont dat enkele bestemmingsreserves van de RUD Limburg Noord vanaf 2026 ophouden te bestaan. Tevens is in het overzicht het gevolg van de 1^e Begrotingswijziging 2026 verwerkt. Vandaar dat de algemene reserve een omvang van €1 miljoen bedraagt.

De voorziening spaarverlof is wel overgenomen van de RUD Limburg Noord. In lijn met de geprognostiseerde uitbereiding van het personeelsbestand tot en met 2030, is rekening gehouden met een jaarlijks oplopende dotatie in deze voorziening. Ten tijde van het opstellen van deze begroting is er nog geen definitieve resultaatbestemming van het jaarrekeningresultaat 2025 (van de voormalige RUD-LN) en is derhalve nog niet verwerkt in tabel 17.

2.5. Meerjarenraming 2028-2030 met toelichting

De meerjarenraming bij de begroting richt zich op de 3 jaren volgend op het begrotingsjaar (2027). In dit geval betreft het de periode 2028 tot en met 2030.

De meerjarenraming is opgesteld op basis van het (verwachte) prijspeil 2027; er is geen sprake van aanvullende jaarlijkse indexeringen in de jaren 2028, 2029 en 2030. Desondanks is er toch sprake van toenemende baten en lasten. Oorzaak hiervan is de gestage volumegroei van de ODNML-organisatie en daarmee van de begroting.

Zoals is toegelicht in het door het Algemeen Bestuur vastgestelde *Bedrijfsplan op hoofdlijnen* geldt voor 2027 dat 85% van de (uiteindelijke) begroting wordt ingevuld. In 2028 stijgt dit volume naar 90%, in 2029 naar 95% en in 2030 zijn de ramingen gebaseerd op het beoogde eindplaatje (100%). In 2030 is er daarnaast sprake van een begrote productiviteitsverhoging van 1300 naar 1350 uur per FTE in het primaire proces.

De compensatie van provincie Limburg naar de gemeenten vanwege de bevoegdheidsverschuiving van de bodemtaken door de inwerkingtreding van de Omgevingswet zorgt voor een verschil van €150.000 per jaar ten opzichte van de ramingen uit het bedrijfsplan. De meerjarenramingen bevatten hierdoor incidentele baten en lasten (€150.000 per jaar) voor de periode tot en met 2030 die ingezet wordt voor het taakgebied bodem. Er is geen sprake van structurele toevoegingen aan of onttrekkingen uit reserves.

Figuur 1: Meerjarenraming 2027-2030

Tabel 18

* bedragen x 1e

Overzicht van baten en lasten	Begroting 2027			Begroting 2028			Begroting 2029			Begroting 2030		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Programma												
Programma Omgevingsdienstverlening	20.712.682	14.542.340	6.170.343	21.922.252	15.394.788	6.527.464	23.131.822	16.247.237	6.884.584	23.533.872	16.530.583	7.003.289
Totaal Programma's	20.712.682	14.542.340	6.170.343	21.922.252	15.394.788	6.527.464	23.131.822	16.247.237	6.884.584	23.533.872	16.530.583	7.003.289
Algemene dekkingsmiddelen												
Overhead	150.000	0	150.000	150.000	0	150.000	150.000	0	150.000	150.000	0	150.000
Heffing VPB	0	6.115.343	-6.115.343	0	6.472.464	-6.472.464	0	6.829.585	-6.829.585	0	6.948.289	-6.948.289
Bedrag onvoorzien	0	5.000	-5.000	0	5.000	-5.000	0	5.000	-5.000	0	5.000	-5.000
Saldo van baten en lasten vóór mutatie reserves	0	200.000	-200.000	0	200.000	-200.000	0	200.000	-200.000	0	200.000	-200.000
Saldo van baten en lasten vóór mutatie reserves	20.862.682	20.862.682	0	22.072.252	22.072.252	0	23.281.822	23.281.822	0	23.683.872	23.683.872	0
Toevoeging en onttrekking reserves												
Mutatie reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal toevoeging en onttrekking aan reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo van baten en lasten na mutatie reserves	20.862.682	20.862.682	0	22.072.252	22.072.252	0	23.281.822	23.281.822	0	23.683.872	23.683.872	0

Bijlage 1 Bijdragen per deelnemer, per jaar

Tabel 19

Deelnemer	Bijdrage per jaar						%
	Realisatie 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Raming 2028	Raming 2029	Raming 2030	
Beesel	39.587	309.623	406.723	430.648	454.573	462.525	1,98%
Bergen	38.695	345.452	453.789	480.483	507.176	516.049	2,21%
Echt-Susteren	89.707	1.000.465	1.314.221	1.391.528	1.468.835	1.494.531	6,39%
Gennep	51.267	503.757	661.740	700.665	739.591	752.530	3,22%
Horst aan de Maas	121.306	1.698.911	2.231.706	2.362.983	2.494.260	2.537.895	10,85%
Leudal	101.006	1.297.619	1.704.565	1.804.833	1.905.102	1.938.430	8,29%
Maasgouw	68.971	764.092	1.003.719	1.062.761	1.121.804	1.141.429	4,88%
Mook en Middelaar	24.957	146.863	192.921	204.269	215.617	219.389	0,94%
Nederweert	50.551	1.097.811	1.442.095	1.526.924	1.611.753	1.639.950	7,01%
Peel en Maas	125.730	1.779.087	2.337.026	2.474.499	2.611.971	2.657.665	11,37%
Roerdalen	59.219	506.131	664.859	703.968	743.078	756.077	3,23%
Roermond	165.529	1.067.262	1.401.966	1.484.434	1.566.903	1.594.315	6,82%
Venlo	282.853	1.789.202	2.350.314	2.488.568	2.626.821	2.672.776	11,43%
Venray	123.976	1.776.053	2.333.041	2.470.278	2.607.516	2.653.133	11,35%
Weert	140.877	1.250.365	1.642.492	1.739.109	1.835.726	1.867.841	7,99%
Provincie Limburg	97.937	320.876	421.506	446.301	471.095	479.337	2,05%
Totaal baten deelnemers	1.582.168	15.653.569	20.562.682	21.772.253	22.981.822	23.383.872	100%
Provincie (compensatie gemeenten Wbb)	-	-	150.000	150.000	150.000	150.000	
Totaal	1.582.168	15.653.569	20.712.682	21.922.253	23.131.822	23.533.872	

De bijdrage per gemeentelijke deelnemer is gebaseerd op het aantal inwoners, de oppervlakte van de gemeente, de zwaarte van bedrijven en het aantal bedrijven. In aanloop naar de begroting 2028 gaan we per partner bekijken of deze cijfers wellicht zijn veranderd. Het aantal bedrijven in een gemeente kan bijvoorbeeld veranderen. Op basis daarvan kunnen bijdragen van deelnemers dus ook veranderen. Het totaalbedrag op de begroting van de ODNML verandert echter niet. Op deze manier behouden we een eerlijke verdeling van de kosten.

De deelnemersbijdrage van de provincie Limburg bestaat enerzijds uit een bijdrage aan de bedrijfsvoeringskosten. Daarnaast compenseert de provincie buiten het kostenverdeelmodel gedurende de periode 2026 t/m 2030 de omgevingsdienst vanwege de bevoegdheidsverschuiving van de bodemtaken door de inwerkingtreding van de Omgevingswet. De provincie Limburg draagt niet bij aan de uitvoeringskosten omdat zij nog geen taken hebben ingebracht in de ODNML. De ODNML is in gesprek met de provincie Limburg over de inbreng van de provinciale taken in ons werkgebied. Op dit moment worden taken uitgevoerd door de ODZL.

Bijlage 2 Overzicht baten en lasten per taakveld

De transformatie van de RUD Limburg Noord naar de robuuste Omgevingsdienst Noord- en Midden-Limburg brengt grote veranderingen met zich mee. Onder andere op het takenpakket dat de ODNML voor haar deelnemers gaat uitvoeren.

Om de geraamde baten en lasten op een gedegen wijze toe te kunnen bedelen naar de diverse taakvelden kan de ODNML helaas niet beschikken over relevante ervaringscijfers van haar rechtsvoorganger.

Uit de opgestelde producten- en dienstencatalogus (PDC) blijkt, in combinatie met de urenraming voor de uit te voeren werkprogramma's, dat voor de inhoudelijke activiteiten enkel het taakveld 7.4 milieubeheer van toepassing is.

Tabel 20

Baten en lasten per taakveld

* bedragen x 1€

		Baten	Lasten	Saldo
0.	Bestuur en ondersteuning			
0.4	Overhead	0	6.115.343	-6.115.343
0.5	Treasury	150.000	0	150.000
0.8	Overige baten en lasten	0	200.000	-200.000
0.9	Vennootschapsbelasting	0	5.000	-5.000
0.10	Mutaties reserves	0	0	0
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	0	0	0
7.	Volksgesondheid en milieu			
7.2	Riolering	0	0	0
7.4	Milieubeheer	20.712.682	14.542.340	6.170.343
8.	Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing			
8.3	Bouwen en wonen	0	0	0
Saldo van baten en lasten op taakvelden		20.862.682	20.862.682	0

Bijlage 3 Overzicht baten en lasten (exploitatie)

Tabel 21

BATEN	primaire proces	overhead	totaal
PROGRAMMAS			
Omgevingsdienstverlening	€ 20.712.682		€ 20.712.682
Bedrijfsvoering		€ 150.000	€ 150.000
totaal programma's	€ 20.712.682	€ 150.000	€ 20.862.682
totaal	€ 20.712.682	€ 150.000	€ 20.862.682
LASTEN			
PERSONEEL	116,9	31,5	148,4
salarissen	€ 10.523.635	€ 3.179.520	€ 13.703.154
opleidingen	€ 493.000	€ 132.000	€ 625.000
reis/verblijfkosten	€ 263.000	€ 71.000	€ 334.000
overige personele kosten	€ 133.000	€ 310.000	€ 443.000
externe inhuur	€ 2.214.705	€ 668.823	€ 2.883.528
totaal personeel	€ 13.627.340	€ 4.361.343	€ 17.988.682
UITBESTEDING			
onderzoek/advies	€ 400.000	€ 150.000	€ 550.000
totaal uitbesteding	€ 400.000	€ 150.000	€ 550.000
KAPITAALLASTEN			
afschrijving gebouwen			
afschrijving machines/apparaten		€ 6.000	€ 6.000
afschrijving overige materiele vaste activa		€ 179.000	€ 179.000
totaal kapitaallasten		€ 185.000	€ 185.000
ORGANISATIEKOSTEN			
IT beheer		€ 270.000	€ 270.000
software/changes	€ 415.000	€ 560.000	€ 975.000
kantoorkosten		€ 90.000	€ 90.000
abonnementen/lidmaatschappen	€ 10.000	€ 115.000	€ 125.000
bank/verzekeringen/belastingen		€ 60.000	€ 60.000
dienstvoertuigen (lease)	€ 90.000		€ 90.000
huur gebouw		€ 191.000	€ 191.000
servicekosten gebouw		€ 133.000	€ 133.000
totaal organisatiekosten	€ 515.000	€ 1.419.000	€ 1.934.000
OVERIGE LASTEN			
heffing Vpb		€ 5.000	€ 5.000
post onvoorzien		€ 200.000	€ 200.000
totaal overige lasten		€ 205.000	€ 205.000
totaal	€ 14.542.340	€ 6.320.343	€ 20.862.682

Bijlage 4 Risico-inventarisatie

Tabel 22

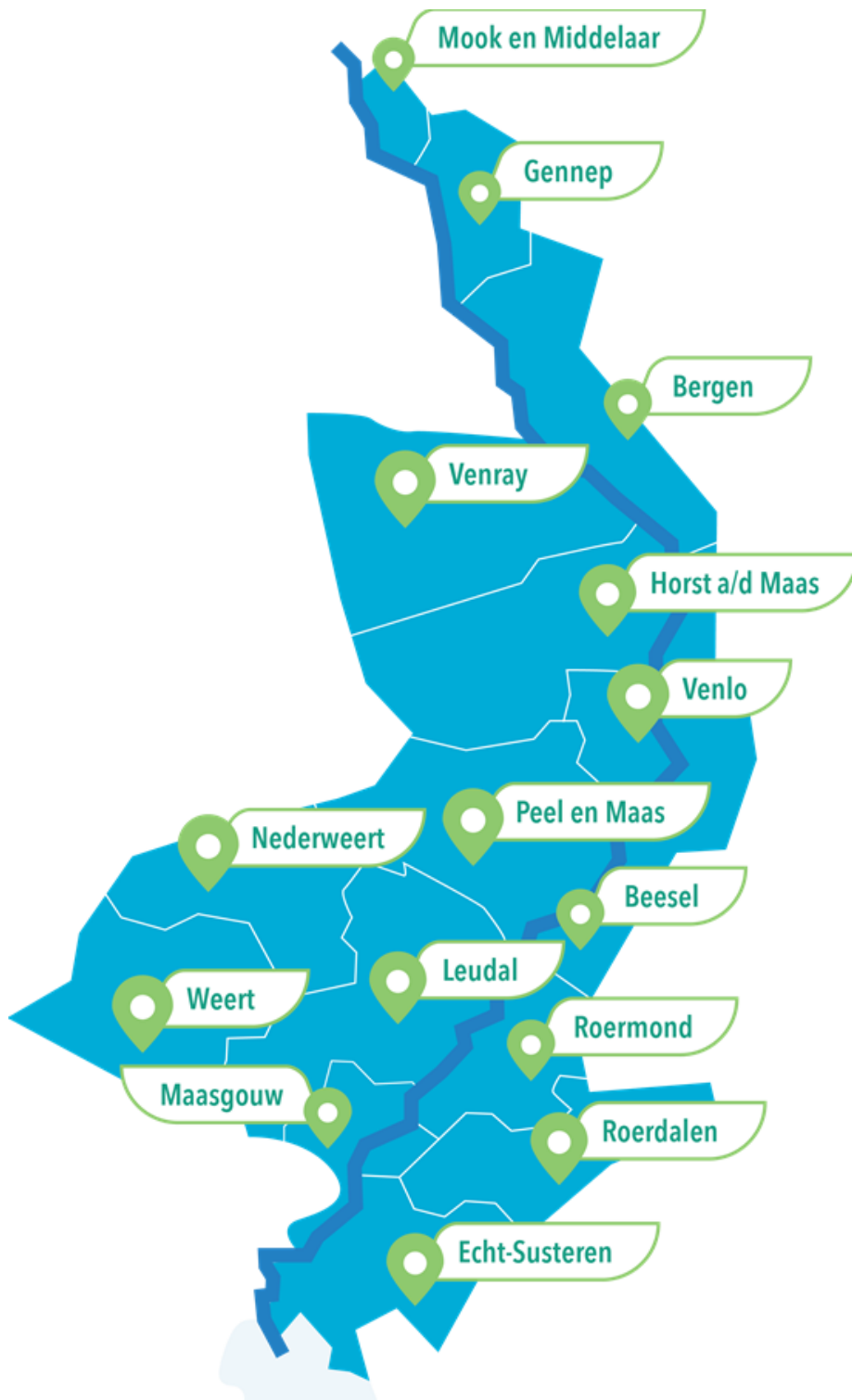
Onderwerp	Risico omschrijving	Gevolg	Beheersmaatregel	Kans	Effect	Impact	Verwachtingswaarde
Bezuinigingen bij deelnemers	Taakstellende neerwaartse bijstelling budget voor taakuitvoering ODNML	Exploitatie ODNML niet kostendekkend	Bestuurlijk draagvlak om jonge organisatie goede start te geven	15%	€ 600.000	6	€ 90.000
Inkoop- en aanbestedingen	Afwijken van inkoop- en aanbestedingsbeleid kan tot rechtmatigheidsissues leiden	Juridische procedures (claims van derden) en/of negatief oordeel accountant	Gedegen introductieprogramma personeel. Duidelijk beleid en vindbare instructies. Oor- en oogfunctie management	15%	€ 200.000	4	€ 30.000
Robuustheidscriteria IBP-VTH	Het ministerie beoordeelt dat de ODNML niet (volledig) voldoet aan criteria.	Aanvullende maatregelen te treffen om wel aan criteria te voldoen	Alle zeilen bijzetten op wel tijdig aan criteria te voldoen. Snel passende actie uitzetten mocht aanvulling nodig zijn	15%	€ 100.000	4	€ 15.000
Voldoende personeel beschikbaar	Niet tijdig beschikken over voldoende (vast) personeel	Werkzaamheden kunnen niet volledig worden uitgevoerd. Afweging om externen in te huren	Actieve werving, presenteren aantrekkelijk werkgeverschap	40%	€ 400.000	6	€ 160.000
Arbeidsvoorwaarden nieuw personeel	Arbeidsvoorwaarden / opgebouwde rechten naar ODNML	ODNML dient deze voorwaarden te eerbiedigen en over te nemen	Gevolgen kwantificeren en buffer (voorziening) aanleggen ter dekking kosten	60%	€ 500.000	8	€ 300.000
Friciekosten inpassen nieuw personeel	Nieuw personeel heeft (te veel) tijd nodig om werkzaamheden uit te voeren vanuit ODNML	Werkzaamheden worden in onvoldoende mate of in onvoldoende kwaliteit uitgevoerd	Begeleiding nieuwe medewerkers, processen uniformeren	40%	€ 300.000	6	€ 120.000
Van verouderd financieel systeem naar nieuwe ERP pakket	Leverancier ondersteunt huidige applicatie niet meer	Continuïteitsrisico. Uitval leidt tot vertraging en verlies gegevens	Zo snel mogelijk nieuw systeem aanschaffen en inrichten	15%	€ 300.000	4	€ 45.000
Realiseren declarabiliteitsnorm	De declarabiliteit van 1.300 uur per fte in het primair proces wordt in onvoldoende mate gerealiseerd	Er is meer personeel nodig dan geraamd om werkzaamheden uit te voeren. Dit leidt tot hogere kosten	Duidelijke afspraken over inrichten werkzaamheden (duiding over wat wel of niet declarabel is), voorkomen ziekteverzuim	15%	€ 400.000	4	€ 60.000
ICT-bedreigingen	Beheer gegevens en netwerk-beveiliging niet voldoende op orde	Juridische procedures (claims, boetes). Netwerk niet beschikbaar: werkzaamheden kunnen nauwelijks uitgevoerd worden	Voorkomen cyber-incidenten, beveiliging netwerk op orde. Aandacht voor procedures en bewustwording over cyber-gevaaren	15%	€ 400.000	4	€ 60.000
Regelgeving (nationaal en/of Europees) zet uitvoering onder druk	Wet- en regelgeving, veranderingen daarin en juridische uitspraken hebben effect op uitvoering werkzaamheden	Andere invulling van taken door ODNML. Mogelijk belemmering in voortgang uitvoeringsprogramma.	Afstemming met deelnemers over interpretatie van wijzigingen en afspraken maken over opvolging van nieuwe kaders	40%	€ 200.000	6	€ 160.000
						totaal	€ 1.040.000
						buffer (AR)	€ 1.000.000

ratio 96%

norm 80% - 100%

Kadernota 2027

Omgevingsdienst Noord- en Midden- Limburg

1. Inleiding

De Omgevingsdienst Noord- en Midden-Limburg (ODNML) is een samenwerkingsverband tussen de 15 gemeenten in Noord- en Midden-Limburg en de provincie Limburg. De ODNML is (sinds 2026) de rechtsopvolger van de Regionale Uitvoerings Dienst Limburg Noord (RUD-LN).

In de Wet gemeenschappelijke regeling is vastgelegd dat het Algemeen Bestuur voor 30 april van het jaar voorafgaande aan dat waarvoor de begroting dient, de algemene financiële en beleidsmatige kaders toestuuft naar de raden en staten van haar deelnemers.

In de voorliggende kadernota 2027 zijn de uitgangspunten voor de begroting 2027 opgenomen. Daarnaast is ervoor gekozen om beleidsmatige uitgangspunten, die doorgaans in een afzonderlijke bestuurlijke nota weerstandsvermogen en risicomanagement worden opgetekend, in deze kadernota op te nemen.

De voorliggende kadernota is tot stand gekomen in samenwerking en na afstemming met het lijnmanagersoverleg (LMO) en de financieel adviseurs van de deelnemers. De ontwerpbegroting 2027 wordt nader uitgewerkt in het eerste kwartaal van 2026 en wordt vervolgens, ter zienswijze, verstrekt aan de raden en staten van onze deelnemers.

Het jaar 2027 is het eerste volledige jaar waarin de robuuste omgevingsdienst ODNML operationeel is. Dat betekent dat de robuustheidscriteria die vanaf 1 april 2026 gelden voor alle Nederlandse omgevingsdiensten onverkort van toepassing zijn op de kaderstelling voor 2027 en de daaropvolgende jaren. Dit betekent ook dat we ervan uitgaan dat de provincie Limburg dan op reguliere wijze participeert in onze gemeenschappelijke regeling.

2. Doelstelling, takenpakket en werkwijze ODNML

De Omgevingsdienst Noord- en Midden-Limburg (ODNML) start in 2026 als één gezamenlijke organisatie van vijftien gemeenten en de provincie Limburg. Daarmee zetten we een grote stap: we brengen alle kennis, ervaring en vakmensen uit de regio samen in één fysieke dienst. Dat is een stevige verandering voor medewerkers, teams en partners.

In 2027 bouwen we verder aan het solide fundament dat in de startfase is gelegd. Collega's landen in hun nieuwe rol, teams vinden hun vorm en de nieuwe cultuur krijgt steeds beter betekenis met Veiligheid, Vertrouwen, Vakmanschap en Verantwoordelijkheid als leidende waarden. Tegelijkertijd groeit de organisatie door en verdiepen onze milieutaken zich in een tempo dat vraagt om wendbaarheid, innovatie en vakmanschap. 2027 wordt daarmee een jaar van verder bouwen, verbinden en professionaliseren - samen met onze medewerkers, onze partners (gemeenten en de provincie) en de regio waarvoor wij werken.

2027 is een cruciaal jaar voor ODNML. De organisatie groeit naar circa 150 medewerkers en het milieu-takenpakket wordt technischer en urgenter. De combinatie van personele groei, hoge landelijke kwaliteitsnormen, digitalisering, innovatie, partnerschap en maatschappelijke opgaven vraagt om structurele investeringen in mensen, kennis en samenwerking. Door stevig in te zetten op opleiding, procesborging, innovatie, samenwerking en nabijheid bouwt ODNML verder aan een stabiele en toekomstbestendige omgevingsdienst die haar milieutaken met kwaliteit, betrouwbaarheid en vakmanschap uitvoert.

2.1 Missie en visie

In het Bedrijfsplan op hoofdlijnen dat door het Algemeen Bestuur op 26 juni 2025 werd vastgesteld zijn de missie en visie van de ODNML als volgt opgetekend:

De Omgevingsdienst Noord- en Midden-Limburg is een dienstverlenende organisatie dichtbij. We werken met passie en 'vak-mens-schap' aan de milieu uitvoeringstaken op het gebied van vergunningen, toezicht, en handhaving en aan de advisering aan onze deelnemers. Dit alles doen we om een bijdrage te leveren aan een gezonde, duurzame en veilige leefomgeving. Daarbij zijn verbinding, verantwoordelijkheid, vrijheid en vertrouwen belangrijke kernwaarden voor ons eigen handelen én voor de mensen voor wie we het doen. We ontwikkelen onszelf continu, met elkaar en met onze buitenwereld. Wij zijn er voor onze omgeving en dragen in verbinding met inwoners en ondernemers bij aan een gezonde, duurzame en veilige leefomgeving.

In één oneliner: 'Omgevingsdienst Noord- en Midden-Limburg: duurzaam dichtbij'

De missie en visie zijn vertaald naar 7 statements over wie wij willen zijn. Voor onze medewerkers en bestuurders in de ODNML. Maar ook voor onze collega's en bestuurders van de deelnemende partnerorganisaties. En voor de mensen voor wie en met wie wij het werk doen: onze inwoners en ondernemers. Dit vraagt om verantwoordelijkheid van alle betrokkenen.

Ons DNA: de 7 statements over wie we willen worden

Wij zijn een organisatie van dienstverlenende vakmensen

Wij dragen bij aan een gezonde, schone en veilige leefomgeving voor nu en in de toekomst

Wij werken doelgericht met de regels, niet enkel volgens de regels

Wij hebben robuust de basis op orde

Wij gaan effectief en efficiënt om met gemeenschapsgeld

Wij geloven in samenwerking onderling en met buiten

Wij doen wat we zeggen en zeggen wat we doen

De omgevingsdienst heeft een belangrijke taak in de uitvoering van de wettelijke milieutaken. Deze zijn benoemd in het Omgevingsbesluit. Het zogenoemde basistakenpakket bestaat uit taken die gemeenten en provincies verplicht moeten onderbrengen bij een omgevingsdienst. Daarnaast beschrijven robuustheidscriteria de minimale omvang van een omgevingsdienst om hun taken kwalitatief/kwantitatief goed uit te kunnen voeren. Waarbij de inzet aan de landelijke kwaliteitscriteria 3.0 moet voldoen.

Het is van groot belang dat er een geborgde kwaliteit van uitvoering is voor alle vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) taken. Daarom zijn er landelijk kwaliteitscriteria opgesteld. Deze kwaliteitscriteria zijn van toepassing op alle wettelijke VTH-taken dus ook op de basistaken van omgevingsdiensten en de VTH-milieutaken van de provincies en gemeenten. In de kwaliteitscriteria wordt beschreven waar medewerkers aan moeten voldoen. Er worden eisen gesteld aan de kritieke massa.

Dit betekent dat er twee gekwalificeerde medewerkers per deskundigheidsgebied werkzaam moeten zijn. Gekwalificeerde medewerkers verrichten meer dan het aantal 'vlieguuren' per jaar en voldoen aan de opleidings- en bijscholingseisen en aan competenties.

2.2 Partnerschap

Nabijheid en partnerschap met de deelnemers

Een sterke onafhankelijke omgevingsdienst bestaat niet alleen uit vakmanschap en interne stabiliteit, maar vooral uit een hechte verbinding met de deelnemers waarvoor zij werkt. In 2027 blijft het versterken van de nabijheid tot gemeenten en de provincie Limburg daarom een belangrijk aandachtspunt. ODNML wil voor bestuurders, beleidsmedewerkers en uitvoerende collega's een partner zijn die gemakkelijk bereikbaar is, meedenkt en proactief ondersteuning biedt bij milieuvraagstukken.

Nabijheid betekent dat wij weten wat er speelt in de regio, dat we begrijpen welke opgaven en prioriteiten deelnemers hebben en dat we zichtbaar zijn op de momenten die ertoe doen. Dit vraagt om structurele afstemming, regelmatig contact en aanwezigheid in lokale netwerken. Niet alleen formeel, via overlegstructuren, maar vooral informeel en laagdrempelig: collega's van gemeenten en provincie moeten ons eenvoudig kunnen vinden voor advies of duiding.

Partnerschap betekent dat we niet naast, maar samen met de deelnemers werken aan een gezonde, veilige en duurzame leefomgeving. ODNML brengt daarbij actuele milieukennis, inhoudelijke expertise en uitvoeringskracht in, zodat gemeenten en de provincie hun wettelijke en maatschappelijke taken stevig kunnen uitvoeren. De omgevingsdienst denkt mee over de ontwikkeling van beleid, de praktische haalbaarheid van plannen en de uitvoerbaarheid van vergunning- en toezichtprocessen.

In 2027 zetten we daarom in op het verder versterken van onze relatie met de deelnemers door actieve communicatie, regionale kennisdeling, gezamenlijke casuïstiekbesprekingen en het tijdig signaleren van trends en risico's. Door zichtbaar, benaderbaar en inhoudelijk sterk aanwezig te zijn, bouwen we aan vertrouwen en aan een duurzaam partnerschap waarin kennis, ervaringen en verantwoordelijkheden gedeeld worden.

3. Beleidskaders en ontwikkelingen

De kadernota 2027 wordt in december 2025 door het Dagelijks Bestuur en in maart 2026 door het Algemeen Bestuur vastgesteld. In onderstaande paragrafen zijn de beleidskaders benoemd die een belangrijke rol spelen bij de uitvoering van de VTH-taken door de ODNML.

3.1 Organisatorische ontwikkelingen

Een groeiende en lerende organisatie

Met de start van ODNML in 2026 ontstaat een nieuwe regionale omgevingsdienst waarin vijftien gemeenten en de provincie Limburg hun krachten bundelen. In 2027 staat de organisatie voor de opgave om door te groeien van circa 125 naar ongeveer 150 medewerkers. Deze groei is noodzakelijk om het brede pakket aan milieutaken duurzaam en kwalitatief te kunnen uitvoeren, terwijl richting 2030 een verdere doorgroei naar ten minste 225 medewerkers wordt voorzien.

De organisatie bevindt zich daarbij nog midden in een transitiefase. Nieuwe medewerkers moeten hun plek vinden, bestaande teams ontwikkelen hun onderlinge samenwerking en werkprocessen worden steeds verder aangescherpt. Omdat medewerkers afkomstig zijn uit verschillende organisaties, ontstaan verschillen in werkwijzen en cultuur.

In 2027 ligt de nadruk daarom op het versterken van teamcohesie, het verduidelijken van rollen en verantwoordelijkheden en het concreet invulling geven aan de kernwaarden. Deze waarden moeten richting geven aan het dagelijkse handelen en herkenbaar worden in houding, gedrag en samenwerking.

Arbeidsmarktkrapte, strategische werving en behoud

De krapte op de arbeidsmarkt voor milieuprofessionals blijft groot en bepaalt in belangrijke mate de ontwikkelruimte van ODNML in 2027. Er is een groeiende vraag naar ervaren vergunningverleners, toezichthouders, juristen, milieukundigen en dataspecialisten, terwijl het aanbod beperkt is. Hierdoor moet ODNML zich nadrukkelijk profileren als aantrekkelijke werkgever in een concurrerende markt.

Dit vraagt om een onderscheidende werkgeverspropositie waarin onze cultuurwaarden, ontwikkelkansen en maatschappelijke relevantie centraal staan. Tegelijkertijd richt de organisatie zich op een bredere instroom dan alleen ervaren specialisten. Ook trainees, starters en zij-instromers worden in 2027 actief aangetrokken om de toekomstige capaciteit te waarborgen. Werving en behoud gaan daarbij hand in hand: medewerkers moeten perspectief ervaren, zich kunnen ontwikkelen en een werkdruk hebben die bijdraagt aan werkplezier. Door in te zetten op loopbaanontwikkeling, professionalisering en aandacht voor vitaliteit kan ODNML medewerkers duurzaam binden en behouden.

Leren, ontwikkelen en deskundigheidsborging

Omdat een aanzienlijk deel van de toekomstige medewerkers nieuw is in het vakgebied, blijft investeren in leren en ontwikkelen een structurele voorwaarde voor het succes van de organisatie. Nieuwe medewerkers moeten binnen afzienbare tijd worden opgeleid tot een productief niveau. De Omgevingsdienst NL Academy vormt hiervoor het fundament, met landelijke basisopleidingen, specialistische modules en uniforme leerlijnen.

ODNML vult deze basis aan met een intern ontwikkelprogramma waarin praktijkbegeleiding, coaching, toetsmomenten en gezamenlijke casuïstiekbesprekingen centraal staan. Voor ervaren medewerkers wordt ingezet op verdere professionalisering en het ontwikkelen van mentorschap, zodat zij een actieve rol kunnen spelen in de begeleiding van nieuwe collega's. Daarnaast werkt de organisatie bewust aan een lerende cultuur waarin kennisdeling, themasessies en collegiale consultatie bijdragen aan duurzame deskundigheid.

Werkdruk, begeleiding en productiviteit

De combinatie van organisatiegroei, rolontwikkeling en instroom van nieuwe medewerkers brengt extra werkdruk met zich mee. Teams bestaan in 2027 uit een mix van ervaren medewerkers en collega's in opleiding. Dit betekent dat ervaren medewerkers tijd besteden aan begeleiding, kwaliteitscontrole en gezamenlijke casuïstiek, wat tijdelijk ten koste gaat van directe productie.

Om dit in balans te houden is het noodzakelijk dat werkdruk actief wordt bewaakt en dat planning, taakverdeling en prioriteiten zorgvuldig worden afgestemd. Een realistische capaciteitsinschatting waarin expliciet ruimte is voor opleiding en begeleiding, helpt om een evenwicht te vinden tussen productiviteit en kwaliteit. Aandacht voor werkplezier, vitaliteit en teamontwikkeling draagt bij aan duurzame inzetbaarheid en behoud van medewerkers.

Procesontwikkeling en organisatorische stabiliteit

Als jonge organisatie heeft ODNML in 2027 behoefte aan verdere stabilisatie van processen en systemen. Werkprocessen moeten worden aangescherpt en eenduidig toegepast om medewerkers houvast te bieden en de kwaliteit van de uitvoering te borgen.

Dit gebeurt in nauwe samenwerking met medewerkers en teamleiders. Door processen helder te beschrijven, digitale workflows te optimaliseren en de ketensamenwerking met gemeenten, provincie en waterschappen te versterken ontstaat meer rust, voorspelbaarheid en efficiëntie. Dit draagt bij aan een stabielere organisatie waarin medewerkers zich beter kunnen richten op hun kerntaken.

3.2 Inhoudelijke ontwikkelingen

Naast de organisatorische en personele uitdagingen staat ODNML in 2027 voor een intensivering van haar milieutaken. De maatschappelijke opgaven worden technischer, urgenter en meer verweven met elkaar. Hoe we hieraan uitvoering zullen geven zal worden bepaald in het op te stellen regionale uitvoeringbeleid. Hieronder worden de belangrijkste inhoudelijke ontwikkelingen uiteengezet.

Waterkwaliteit en indirecte lozingen – opgave richting KRW 2027

Indirecte lozingen – lozingen van bedrijfsafvalwater op het riool – vormen een belangrijk maatschappelijk aandachtspunt. Door jarenlange beperkte inzet is de druk op de waterkwaliteit toegenomen. De deadline van de Kaderrichtlijn Water (KRW) eind 2027 maakt versterking noodzakelijk.

Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS) – groeiende urgentie en noodzaak tot kennisversterking

ZZS vormen een toenemende bedreiging voor gezondheid en milieu. Het aantal stoffen dat onder ZZS-regelgeving valt neemt toe, en veel bedrijven hebben beperkt inzicht in welke stoffen zij precies gebruiken of lozen. Hierdoor kunnen risico's ontstaan voor mens, water, lucht en bodem, soms zonder dat bedrijven zich daarvan bewust zijn.

Luchtkwaliteit – versterkte monitoring en voorbereiding op nieuwe normen

De aangescherpte Europese normen voor luchtkwaliteit die in 2030 van kracht worden, maken 2027 tot een belangrijk voorbereidingsjaar. De nieuwe grenswaarden voor stikstofdioxide, PM_{2,5} en PM₁₀ stellen hogere eisen aan monitoring, analyse en beleidsmatige duiding. Vooral in de nabijheid van industrie en intensieve veehouderij kunnen overschrijdingen ontstaan.

Stikstof – een blijvende opgave binnen de milieutaken

De stikstofproblematiek blijft ook in 2027 een complexe opgave.

Hoewel de Provincie Limburg verantwoordelijk is voor natuurvergunningen en de gebiedsgerichte aanpak, speelt ODNML een belangrijke rol binnen de milieutaken. De organisatie beoordeelt emissies van agrarische en industriële activiteiten, voert toezicht uit en levert betrouwbare emissie- en toezichtdata die essentieel zijn voor provinciale gebiedsprocessen.

De regio kent een hoge dichtheid aan agrarische bedrijven, industriële bronnen en stikstofgevoelige natuurgebieden. Dit vraagt om nauwkeurige emissiebeoordelingen en technisch inhoudelijk toezicht. Medewerkers moeten actuele kennis hebben van emissie-reducerende technieken, emissiefactoren en relevante jurisprudentie. Toezicht verschuift van administratieve controles naar inspecties gericht op de werking van technische maatregelen en naleving van emissie-eisen. Intensieve samenwerking met provincie Limburg, het waterschap, gemeenten en omliggende omgevingsdiensten blijft noodzakelijk voor een consistente en effectieve uitvoering.

Omgevingsdienst NL (ODNL)

De ODNML is lid van deze vereniging (van directeuren van) Omgevingsdiensten. De ODNL heeft zich in de afgelopen jaren ontwikkeld tot een platform dat ondersteuning biedt aan de aangesloten diensten, landelijke projecten coördineert, subsidie voor bepaalde projecten verdeelt, kennis ontwikkelt (kennisnet) en gesprekspartner voor ministerie (I&W) en VNG is. Ook bij de verbeteringen in het VTH-stelsel, het IBP, heeft ODNL een prominente regisserende rol.

Het programmabureau van ODNL is de spil in de kennisdeling en bij coördinatie van landelijke projecten en subsidiestromen. De verwachting is dat in 2027 alle omgevingsdiensten (en dus ook de ODNML) intensief samenwerken met ODNL, niet in de laatste plaats met de opleidingentak van ODNL (de ODNL-academie).

Robuuste omgevingsdienst ODNML

De commissie Van Aartsen heeft onderzoek gedaan naar de kwaliteit van het VTH-stelsel in Nederland. De commissie heeft in haar rapport "Om de leefomgeving" (4 maart 2021) aangegeven dat een sterker en onafhankelijker VTH-stelsel nodig is om vermijdbare schade aan het leefmilieu te voorkomen.

Vanaf 1 april 2026 dienen alle omgevingsdiensten in Nederland, en daarmee dus ook de ODNML, te voldoen aan de onderstaande robuustheidscriteria. Ook in 2027 zal hieraan gewerkt moeten worden en uitvoering aan gegeven moeten worden.

1. De omvang van het regionaal werkprogramma, gecombineerd met het percentage medewerkers in eigen dienst. Deze omvang is minimaal € 16,5 miljoen (inclusief overhead en prijspeil 2023) en 80% van de medewerkers in het primaire proces is in dienst van de organisatie.
2. De dienst voldoet aan geldende kwaliteitscriteria VTH voor zowel basistaken als plustaken.
3. De dienst heeft voldoende aandacht, capaciteit en budget voor innovatie, blijkend uit de aanwezigheid van een (meerjarige) innovatieagenda en vrij besteedbaar budget voor innovatie. Het percentage voor het innovatiebudget is 1% van de begroting.
4. De dienst kan risico's en veranderingen in de omvang van het overgedragen takenpakket opvangen door het aanhouden van buffers (weerstandsvermogen). Dit blijkt uit afdoende algemene reserve voor geïdentificeerde risico's en onverwachte operationele tegenvallers en expliciete afspraken over uitname. De weerstandsratio heeft een minimale waarde van 0,8 en een streefwaarde van 1,0.
5. De dienst kan een relatie leggen tussen werk, mensen en geld. Er wordt informatiegestuurd gewerkt. Dat komt tot uitdrukking in het percentage van de uitvoeringsformatie VTH voor business intelligence en opleidingsbudget van 3% van de loonsom.
6. De dienst past bij de identiteit van het werkgebied en er is sprake van samenhang (coherentie) in het takenpakket en logica in het geografisch werkgebied. De maatschappelijke opgave staat centraal.

Het door het Algemeen Bestuur op 26 juni 2025 omarmde Bedrijfsplan op hoofdlijnen stelde zicht ten doel om aan deze criteria te voldoen. Op het moment dat de voorliggende kadernota is opgesteld (najaar 2025) staat deze doelstelling nog fier overeind.

3.3 Innovatie

Werken aan een toekomstbestendige omgevingsdienst

Innovatie wordt in 2027 een steeds belangrijker onderdeel van het werk van ODNML. De technologische ontwikkelingen in het milieudomein gaan snel en de behoefte aan datagedreven sturing groeit. Om hier effectief op in te spelen, werkt ODNML met een eigen Innovatieagenda, waarin de belangrijkste thema's, technologieën en werkmethoden voor de komende jaren zijn vastgelegd.

De Innovatieagenda richt zich op digitale transformatie, versterking van kwaliteit en uniformiteit, en innovatie binnen maatschappelijke opgaven. Instrumenten zoals sensortechnologie, realtime monitoring, data-analyse, digital twins en AI worden steeds vaker toegepast in toezicht, handhaving en vergunningverlening. Daarnaast wordt gewerkt aan standaardisatie van dataverzameling, uniforme werkmethoden en nieuwe risicobeoordelingsinstrumenten.

Innovatie wordt niet als los project uitgevoerd, maar geïntegreerd in het dagelijkse werk. Via pilots, trainingen en werkgroepen worden medewerkers actief betrokken bij het ontwikkelen en testen van nieuwe middelen. Hierdoor wordt innovatie een vast onderdeel van het vakmanschap van ODNML.

4. Financiële uitgangspunten

In dit hoofdstuk worden de financiële uitgangspunten voor de begroting 2027 benoemd.

4.1 Algemeen

- Het belangrijkste uitgangspunt voor de meerjarenbegroting 2027-2030 is dat de baten en lasten in evenwicht zijn, zodat er meerjarig een sluitende begroting ligt. Dit is tevens een voorwaarde voor repressief toezicht.
- De op te stellen (ontwerp-)begroting 2027 is de eerste begroting volledige (12-maands) van de ODNML die aan de robuustheidscriteria voldoet.
- De meerjarenraming 2028-2030 is opgesteld in contante prijzen (prijsspeil 2027).
- In het Bedrijfsplan is aangegeven dat de ODNML in 2026 start met een 80%-versie van de begroting. Voor 2027 wordt gestreefd naar een invulling van 85% van de begroting.
- De declarabiliteitsnorm bedraagt 1.300 uur per fte (in het primaire proces). Uitgangspunt is dat deze norm (via een ingroeimodel, zoals genoemd in het Bedrijfsplan) vanaf 2030 ligt op 1.350 uur per fte.

4.2 Baten

- De hoofdmoot van de baten bestaat uit de bijdragen van de deelnemende organisaties. Dit is een vergoeding voor de werkzaamheden die de ODNML uitvoert.
- Jaarlijks wordt het bedrijvenbestand van onze deelnemers geactualiseerd. De verdeling van de deelnemersbijdragen is hier grotendeels gebaseerd.
- Er vindt geen nacalculatie plaats. Dat wil zeggen dat er geen individuele eindafrekening wordt opgesteld per deelnemer.
- Naast deelnemersbijdragen wordt er, in beperkte mate, rekening gehouden met rentebaten en eventueel met subsidie inkomsten.

4.3 Lasten

De opzet van de robuuste begroting bestaat voor 87% uit personeelsgerelateerde kosten. Salarissen zijn daar veruit het grootste onderdeel van, namelijk 63%. Dit betekent dat 63% van de begroting de indexering voor de loonkosten volgt en 37% de indexering voor de prijzen.

De formatie van de ODNML is vastgesteld op 174,1 fte. Deze is als volgt onderverdeeld:

- Primair proces: 135,8 fte 78% van het totaal
- Overhead: 38,3 fte 22% van het totaal

Uitgaande van een 85%-benadering voor 2027, is de streefwaarde voor de bezetting in 2027 als volgt:

- Primair proces: 115,4 fte 78% van het totaal
- Overhead: 32,6 fte 22% van het totaal
- Totaal 148,0 fte

4.4 Kostenontwikkeling

Voor de indexering van loon- en prijsstijgingen wordt uitgegaan van de meest actuele raming van het Centraal Plan Bureau. In de macro economische verkenning (MEV) 2026, gepubliceerd in september 2025, zijn de meest actuele ramingen als volgt:

- loonvoet sector overheid 2,9% weging 67%
- prijs materiele overheidsconsumptie (imoc) 2,4% weging 33%

De toe te passen indexering in de begroting 2027 (ten opzichte van 2026) komt hierdoor uit op 2,7%.

4.5 Ontwerpbegroting 2027

De Kadernota 2027 is het fundament voor de begroting 2027. De ontwerpbegroting 2027 met de bijbehorende meerjarenraming 2028 – 2030 wordt opgesteld in het 1^e kwartaal van 2026. Het ontwerp wordt ter zienswijze aangeboden aan alle deelnemers. De definitieve versie van de begroting 2027 wordt, vergezeld van een reactienota op de ontvangen zienswijzen, aan het Algemeen Bestuur ter vaststelling aangeboden.

Mocht blijken dat bij het opstellen van de ontwerpbegroting 2027 een of meerdere uitgangspunten uit de kadernota significant bijgesteld dient te worden, dan wordt dit expliciet toegelicht in de ontwerpbegroting.

5. Weerstandsvermogen en risicomanagement

Een van de robuustheidscriteria waar alle Nederlandse omgevingsdiensten vanaf 1 april 2026 aan moeten voldoen heeft betrekking op het weerstandsvermogen. Noch de RUD Limburg-Noord, noch de ODNML heeft hierover tot op heden beleidsmatige uitgangspunten vastgesteld. Dergelijke uitgangspunten zijn nodig om te kunnen bepalen hoe het weerstandsvermogen van de ODNML er uit ziet en of dat voldoet aan de gestelde criteria.

5.1 Inleiding

Het *Besluit begroting en verantwoording gemeenten en provincies (Bbv)* bevat voorschriften over de inrichting van de begroting, het jaarverslag en de jaarrekening. In titel 2.3 van het Bbv worden de verplichte paragrafen uitgewerkt. De paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing is er daar één van.

Deze paragraaf dient ten minste te bevatten:

- een inventarisatie van de weerstandscapaciteit;
- een inventarisatie van de risico's;
- het beleid omtrent de weerstandscapaciteit en de risico's;
- een kengetal voor de:
 - netto schuldquote;
 - netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen;
 - solvabiliteitsratio;
 - grondexploitatie;
 - structurele exploitatieruimte;
 - belastingcapaciteit.
- een beoordeling van de onderlinge verhouding tussen de kengetallen in relatie tot de financiële positie.

Noch in de financiële verordening, noch in de Gemeenschappelijke Regeling van de Omgevingsdienst Noord- en Midden- Limburg zijn bepalingen opgenomen over een (beleids-)nota weerstandsvermogen en risicomanagement. Dit laat onverlet dat tot op heden zowel in de begroting als in de jaarrekening een toelichting wordt gegeven over het weerstandsvermogen: welke risico's worden gelopen en welke weerstandscapaciteit staat hier tegenover.

In de voorliggende nota wordt ingegaan op de wijze waarop de ODNML aan dit beleid voldoet en wordt er aandacht geschonken aan:

- Doelstellingen
- Risicomanagement
- Weerstandsvermogen en weerstandscapaciteit
- Algemene reserve
- Financiële kentallen

Het Algemeen Bestuur stelt deze beleidsmatige kaders vast en het Dagelijks Bestuur is verantwoordelijk voor de uitvoering van het beleid over het weerstandsvermogen en risicomanagement.

De voorliggende nota kent de volgende doelstellingen:

- Kaderstelling en beleidsuitgangspunten
- Uitvoeren integraal risicomanagement
- Beheersen risico's
- Voldoen aan wet- en regelgeving

Het Bbv laat gemeenten, provincies en gemeenschappelijke regelingen vrij in het inkleuren van de begrippen risico, weerstandscapaciteit en weerstandsvermogen. Ieder van deze organisaties mag zelf risico's en de weerstandscapaciteit in beeld brengen. Het is niet mogelijk om in het algemeen aan te geven welke risico's een "gemiddelde omgevingsdienst" loopt en wat tot de weerstandscapaciteit gerekend moet worden.

Een risico wordt gedefinieerd als een onzekere ongewenste gebeurtenis, waardoor het realiseren van de organisatie-doelstellingen en –strategie in gevaar komt.

Als er zekerheid bestaat over het voordoen van een gebeurtenis, is er geen sprake meer van een risico. Dit heeft gevolgen voor de wijze waarop met de (financiële) effecten van een dergelijke gebeurtenis moet worden omgegaan.

Voorts dient vermeld te worden dat het weerstandsvermogen niet betekent dat er middels deze Kadernota een extra financiële injectie vanuit de GR-partners benodigd is. De GR-partners dekken deze risico's nu namelijk zelf in hun huidige begroting af. Aangezien het risico per 1 april 2026 naar de ODNML verschuift, is deze specifieke (interne) risicoafdekking straks niet meer nodig.

5.2 Risicomanagement

Risicomanagement is het effectief omgaan met de kansen en bedreigingen die de realisatie van de organisatiedoelstellingen kunnen beïnvloeden. Hiervoor is het van belang dat er een continu proces wordt ingericht van identificeren, prioriteren en beheersen. Hierdoor kunnen goed onderbouwde keuzes gemaakt worden met betrekking tot:

- Welke risico's gedragen kunnen worden?
- Welke beheersmaatregelen kunnen getroffen worden?
- Welke middelen moeten, ter afdekking van risico's, gereserveerd worden?

Risicomanagement is een systematisch en cyclisch proces van identificeren, analyseren en beoordelen van risico's, het ontwerpen en implementeren van maatregelen die de kans van optreden en/of de gevolgen van risico's beheersbaar houdt en het evalueren en rapporteren over de verschillende stappen in het proces.

Risicomanagement kent, op hoofdlijnen, de volgende processtappen:

- Identificeren risico's
- Beoordelen risico's
- Ontwerpen maatregelen
- Implementeren maatregelen
- Evalueren en rapporteren

Schematisch ziet dit er als volgt uit:

Er bestaan verschillende strategieën over de wijze waarop met risico's wordt omgegaan. Doorgaans worden daarbij de volgende alternatieven onderscheiden:

- Vermijden (stoppen met bepaalde activiteiten)
- Beheersen (maatregelen treffen waardoor kans dat een risico zich voordoet kleiner wordt)
- Overdragen (een verzekering afsluiten of bepaalde activiteiten uitbesteden)
- Accepteren (als vermijden, beheersen of overdragen niet mogelijk is, resteert accepteren)

De in beeld te brengen risico's kunnen zowel worden gerangschikt naar het mogelijke effect van het risico als naar de kans waarop het risico zich kan voordoen. Door een risicomatrix op te stellen en in te vullen kunnen de potentiële risico's gekwantificeerd kunnen worden. De ODNML hanteert hierbij de volgende uitgangspunten:

- De mogelijke effecten worden verdeeld in 4 gevolklassen: relevant, significant, groot en zeer groot.
- De mogelijke kansen worden verdeeld in 4 kans-klassen: zelden, mogelijk, reëel en vrijwel zeker.

Schematisch ziet dit er als volgt uit:

<i>Gevolgklasse</i>	<i>Impact</i>	<i>Verwachte omvang</i>
1	Relevant	< € 100.000
2	Significant	€ 100.000 - € 500.000
3	Groot	€ 500.000 - € 1.000.000
4	Zeer groot	> € 1.000.000

<i>Kans-klasse</i>	<i>Impact</i>	<i>Verwachte frequentie</i>	<i>Kans</i>
1	Zelden	< 1x per 10 jaar	5%
2	Mogelijk	1x per 10 jaar - 1x per 4 jaar	15%
3	Reëel	1x per 4 jaar - 1x per 2 jaar	40%
4	Vrijwel zeker	> 1x per 2 jaar	60%

Door de kansen en impact met elkaar te vermenigvuldigen ontstaat er een risicomatrix. De scores daarin lopen op van 1 tot en met 16. Hoe hoger deze score is, hoe groter het risico is.

<i>Gevolg</i>		<i>relevant</i>	<i>significant</i>	<i>groot</i>	<i>zeer groot</i>
<i>Kans</i>		1	2	3	4
Zelden	1	1	2	3	4
Mogelijk	2	2	4	6	8
Reëel	3	3	6	9	12
Vrijwel zeker	4	4	8	12	16

In de risicomatrix zijn de risico's onderverdeeld in 3 categorieën. Deze corresponderen met de gepresenteerde kleuren.

<i>Risico categorie</i>	<i>Risico score</i>	<i>Omschrijving</i>
Laag	1-4	Deze risico's zijn door het instellen van maatregelen beheersbaar. Regelmatige screening van de maatregelen is van belang, om te toetsen of ze nog voldoen.
Midden	6-9	Ondanks het instellen van maatregelen, kunnen deze risico's zich voordoen. De beheerbaarheid is minder groot. Ook hier is regelmatige screening van belang.
Hoog	12-16	De kans dat deze risico's zich voordoen is reëel, terwijl de beheersbaarheid beperkt is, ondanks regelmatige screening. De impact (op het weerstandsvermogen) kan substantieel zijn.

Risicomanagement zorgt ervoor dat risico's zoveel als mogelijk beheerst worden, door het nemen van gerichte maatregelen. Vandaar dat niet voor alle risico's een financiële buffer aangehouden moet worden. Hierbij bestaan in beginsel de volgende alternatieven:

- Vermijden (bijvoorbeeld: stoppen met bepaalde activiteiten)
- Beheersen (bijvoorbeeld: maatregelen treffen door processen of procedures aan te passen)
- Overdragen (bijvoorbeeld: verzekering afsluiten of activiteit uitbesteden)
- Accepteren

Schematisch ziet dit er als volgt uit:

5.3 Weerstandsvermogen en weerstandscapaciteit

Het Bbv definieert het **weerstandsvermogen** als de relatie tussen de weerstandscapaciteit en alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

De **weerstandscapaciteit** wordt gedefinieerd als de middelen en mogelijkheden waarover de ODNML kan beschikken om niet begrote kosten te dekken. Het is als het ware een buffer om ervoor te zorgen dat de organisatie doelstellingen niet in gevaar komen, als risico's werkelijkheid worden.

In het Bbv is niet voorgeschreven welke onderdelen tot de weerstandscapaciteit behoren, dit kan het Algemeen Bestuur van de ODNML zelf bepalen. Uitgangspunt hierbij is dat de inzet van deze middelen geen invloed heeft op de uitvoering van de programma's. De weerstandscapaciteit kan bestaan uit verschillende posten, zoals:

- Algemene reserve
- Bestemmingsreserves
- Stille reserves
- Post onvoorzien

De risico's die een organisatie onderkent leiden tot een benodigde weerstandscapaciteit. De middelen die beschikbaar zijn om de risico's af te dekken is de beschikbare weerstandscapaciteit. Het weerstandsvermogen toont de onderlinge verhouding (de ratio) tussen deze twee grootheden.

$$\text{weerstandsvermogen} = \frac{\text{beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{benodigde weerstandscapaciteit}}$$

De ODNML rekent alleen de algemene reserve tot de weerstandscapaciteit. Dit sluit aan bij de definitie die de meeste gemeenten en omgevingsdiensten hanteren. De ontwikkeling van de algemene reserve in relatie tot de geïnterpreteerde risico's wordt gepresenteerd in de paragraaf weerstandsvermogen en risicomanagement van de begroting en de jaarstukken.

Indien het weerstandsvermogen kleiner is dan 1, dan betekent dit dat de potentiële impact van de geïnterpreteerde risico's groter is dan de beschikbare weerstandscapaciteit. Dit wordt doorgaans als een ongewenste situatie gezien. Vandaar dat gemeenten en provincies meestal een streefwaarde voor het weerstandsvermogen tussen de 1,0 en 1,4 aanhouden.

De landelijke robuustheidscriteria voor omgevingsdiensten die per 1 april 2026 van kracht zijn, schrijven weerstandsvermogen voor van minimaal 0,8 en een streefwaarde van 1,0.

5.4 Algemene reserve

In de Gemeenschappelijke Regeling van de Omgevingsdienst Noord- en Midden- Limburg is een bepaling opgenomen over de maximaal toegestane hoogte van de algemene reserve. In artikel 27 is gesteld dat "de reserve in enig jaar niet meer bedraagt dan tien procent van de gezamenlijke bijdragen van de deelnemers van dat jaar".

Vanaf 2027 bedraagt het totaal van de deelnemersbijdragen ruim €20 miljoen. Het maximale volume van de algemene reserve komt daarmee op een niveau van €2 miljoen.

Het bovenstaande kan ertoe leiden dat op enig moment de hoogte van de algemene reserve (en daarmee het weerstandsvermogen) onvoldoende is om de in beeld gebrachte risico's af te dekken. De verwachtingswaarde van de risico's kan immers boven de €2 miljoen uitstijgen. Een dergelijke situatie kan tot gevolg hebben dat de weerstandsratio onder de norm van 0,8 uitkomt. Het Algemeen Bestuur dient dan een oordeel te vormen over de wenselijkheid hiervan.

5.5 Risico-inventarisatie

Zoals al werd aangegeven presenteerde ook de RUD Limburg-Noord in haar begrotingen en jaarstukken al een risico-inventarisatie en gaf daarmee inzicht in het weerstandsvermogen. De nieuwe organisatie ODNML kent een volstrekt andere structuur met daarmee samenhangende verantwoordelijkheden en risico's.

Dat betekent dat de risico-inventarisatie van de RUD Limburg-Noord niet van toepassing kan worden verklaard op die van de ODNML. De nieuwe organisatie 'verdient' een eigen risico-inventarisatie die moet worden afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit.

Onderwerp	Risico omschrijving	Gevolg	Beheersmaatregel	Kans	Effect	Impact	Verwachtingswaarde
Bezuinigingen bij deelnemers	Taakstellende neerwaartse bijstelling budget voor taakuitvoering ODNML	Exploitatie ODNML niet kostendekkend	Bestuurlijk draagvlak om jonge organisatie goede start te geven	15%	€ 600.000	6	€ 90.000
Inkoop- en aanbestedingen	Afwijken van inkoop- en aanbestedingsbeleid kan tot rechtmatigheidsissues leiden	Juridische procedures (claims van derden) en/of negatief oordeel accountant	Gedegen introductieprogramma personeel. Duidelijk beleid en vindbare instructies. Oor- en oogfunctie management	15%	€ 200.000	4	€ 30.000
Robuustheidscriteria IBP-VTH	Het ministerie beoordeelt dat de ODNML niet (volledig) voldoet aan criteria.	Aanvullende maatregelen te treffen om wel aan criteria te voldoen	Alle zeilen bijzetten op wel tijdig aan criteria te voldoen. Snel passende actie uitzetten mocht aanvulling nodig zijn	15%	€ 100.000	4	€ 15.000
Voldoende personeel beschikbaar	Niet tijdig beschikken over voldoende (vast) personeel	Werkzaamheden kunnen niet volledig worden uitgevoerd. Afweging om externen in te huren	Actieve werving, presenteren aantrekkelijk werkgeverschap	40%	€ 500.000	9	€ 200.000
Arbeidsvoorwaarden nieuw personeel	Arbeidsvoorwaarden / opgebouwde rechten naar ODNML	ODNML dient deze voorwaarden te eerbiedigen en over te nemen	Gevolgen kwantificeren en buffer aanleggen ter dekking kosten	60%	€ 500.000	8	€ 300.000
Friciekosten inpassen nieuw personeel	Nieuw personeel heeft (te veel) tijd nodig om werkzaamheden uit te voeren vanuit ODNML	Werkzaamheden worden in onvoldoende mate of in onvoldoende kwaliteit uitgevoerd	Begeleiding nieuwe medewerkers, processen uniformeren	40%	€ 400.000	6	€ 160.000
Verouderd financieel systeem	Leverancier ondersteunt huidige applicatie niet meer	Continuïteitsrisico. Uitval leidt tot vertraging en verlies gegevens	Zo snel mogelijk nieuw systeem aanschaffen en inrichten	40%	€ 300.000	4	€ 120.000
Realiseren declarabiliteitsnorm	De declarabiliteit van 1.300 uur per fte in het primair proces wordt in onvoldoende mate gerealiseerd	Er is meer personeel nodig dan geraamd om werkzaamheden uit te voeren. Dit leidt tot hogere kosten	Duidelijke afspraken over inrichten werkzaamheden (duiding over wat wel of niet declarabel is), voorkomen ziekteverzuim	40%	€ 400.000	6	€ 160.000
ICT-bedreigingen	Beheer gegevens en netwerk-beveiliging niet voldoende op orde	Juridische procedures (claims, boetes). Netwerk niet beschikbaar : werkzaamheden kunnen nauwelijks uitgevoerd worden	Voorkomen cyber-incidenten, beveiliging netwerk op orde. Aandacht voor procedures en bewustwording over cyber-gevaren.	40%	€ 400.000	6	€ 160.000
						totaal	€ 1.235.000

De geactualiseerde risico-inventarisatie kent een verwachtingswaarde van €1.235.000. Dit komt overeen met de benodigde weerstandscapaciteit. Indien de omvang van de algemene reserve, middels een eenmalige kapitaalinjectie door de deelnemers in 2026, wordt versterkt tot €1 miljoen, komt de beschikbare weerstandscapaciteit uit op eveneens €1 miljoen. Besluitvorming over deze eenmalige kapitaalinjectie loopt via de 1^e begrotingswijziging 2026 en niet via de voorliggende Kadernota 2027.

Het weerstandsvermogen (de ratio) komt in dat geval uit op een waarde van 0,81 (namelijk: €1.000.000 / €1.235.000). Hiermee wordt voldaan aan het robuustheids criterium dat geldt vanaf 1 april 2026.

5.6 Financiële kentallen

Het Bbv schrijft voor dat in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing kentallen gepresenteerd worden (voor zover deze van toepassing zijn) voor de:

- netto schuldquote;
- netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen;
- solvabiliteitsratio;
- grondexploitatie;
- structurele exploitatieruimte;
- belastingcapaciteit.

Voor omgevingsdiensten zijn kentallen voor grondexploitaties en belastingcapaciteit niet aan de orde. Daarnaast moet een beoordeling van de onderlinge verhouding tussen de kengetallen in relatie tot de financiële positie worden opgesteld. De ODNML hanteert de onderstaande streefwaarden:

Kentallen Bbv	Streefwaarde
netto schuldquote	< 100%
netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	< 100%
solvabiliteitsratio	≥ 20%
structurele exploitatieruimte	0%
weerstandsvermogen ¹	≥ 1,0

Onderwerp Zienswijze ontwerpbegroting 2027 van de ODNML

Zaaknummer	Steller	Medewerker team Vergunningen, Toezicht en Handhaving
	Team	Vergunningen, Toezicht en Handhaving
Raad datum	Teammanager	Teammanager Vergunningen, Toezicht en Handhaving
30 juni 2026	Portefeuillehouder	Erik van Daal

Openbaarheid

Ja, Per direct.

Ter advisering/kennisneming/bespreking

Ter bespreking

Voorstel

1. Geen zienswijze in te dienen over de ontwerpbegroting 2027 van de ODNML

Raadsvoorstel

Inleiding

De Omgevingsdienst Noord- en Midden-Limburg (ODNML) is een gemeenschappelijke regeling waaraan 15 gemeenten en de Provincie Limburg deelnemen.

Op grond van de Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Noord- en Midden-Limburg (GR ODNML) kunnen deelnemers bij het dagelijks bestuur (DB) hun zienswijze over de ontwerpbegroting naar voren brengen.

De ODNML is vanaf 1 april 2026 als fysieke omgevingsdienst van start gegaan. Deze datum was de deadline waarop alle omgevingsdiensten in Nederland dienen te voldoen aan de landelijke robuustheidscriteria. De Omgevingsdienst groeit en ontwikkelt elk jaar tot 2030, daarna is het op volledige sterkte om alle taken goed op te pakken.

De begroting 2027 is opgezet conform de voorschriften van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). Hierin is geregeld hoe decentrale overheden hun begroting en jaarrekening dienen in te richten.

Ontwerpbegroting versus bedrijfsplan

De ontwerpbegroting sluit aan bij het eerder gepresenteerde bedrijfsplan en de daarop volgende begrotingswijziging 2026, die is vastgesteld in de raad van 24 februari 2026.

Voor de verdere financiële vertaling verwijzen wij u naar de financiële paragraaf.

Beoogd resultaat

Door het niet indienen van een zienswijze maakt de gemeenteraad aan het DB kenbaar dat er ingestemd wordt met de ontwerpbegroting voor 2027 van de ODNML. De planning is om begin september de begroting vast te laten stellen door het Algemeen Bestuur.

Argumenten

1.1 Begroting 2027 komt overeen met het bedrijfsplan en met de Kadernota 2027

De begroting biedt de financiële dekking voor het werkpakket van de ODNML zoals geschetst in het bedrijfsplan. De begroting neemt de financiële kaders, de indexering en de kengetallen over uit de Kadernota 2027.

1.2 De begroting is opgesteld door de verschillende gemeenten in de regio

De begroting is tot stand gekomen door het bedrijfsplan dat een werkgroep bestaande uit financieel specialisten uit de regio (waaronder de gemeente Venray) heeft opgesteld.

Kanttekeningen en risico's

-

Communicatie

Het besluit van de gemeenteraad wordt bekendgemaakt aan de ODNML.

Financiële gevolgen

De kosten zijn opgenomen in de begroting. De opgenomen kosten voor de gemeente Venray voldoen aan de begroting. Er zijn dan ook geen financiële gevolgen.

Raadsvoorstel

Vervolgtraject besluitvorming

Het besluit van de raad zal worden verzonden aan het DB van de ODNML.

De definitieve versie van de begroting 2027 wordt, vergezeld van een reactienota op de ontvangen zienswijzen, aan het Algemeen Bestuur ter vaststelling aangeboden.

Evaluatie

Evaluatie is ingebed in de begrotingscyclus.

BijlagenBijlagen

- 1.Ontwerpbegroting 2027 ODNML
- 2.Aanbiedingsbrief ontwerpbegroting 2027
- 3.Kadernota 2027
- 4.Ontwerpraadsvoorstel
- 5.Ontwerpraadsbesluit
- 6.Naslagwerk kostenindicatie

Naslagwerk

Besluit van de raad

Onderwerp

Zienswijze Ontwerpbegroting 2027 van de ODNML

Datum 30 juni 2026**Pagina** 1 van 1

De raad van Venray,

gelezen het advies van B en W, 12 mei 2026

gelezen het advies van de commissie, 10 juni 2026

besluit:

1. Geen zienswijze in te dienen over de ontwerpbegroting 2027 van de ODNML.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 30 juni 2026

De griffier,

S.A. Boere

Naslagwerk kostenindicatie

Hieronder zijn beknopt de belangrijkste financiële cijfers weergegeven.

Tabel 1 Omzet ODNML

2026	2027	2028	2029	2030
€ 16.784.506	€ 20.862.682	€ 22.072.252	€ 23.281.822	€ 23.683.872

Ten opzichte van de vorige meerjarenbegroting 2027 nemen de kosten toe met:

Indexering van kosten met 2,74%

Baten met voor bodemtaken van de provincie € 150.000

Rente inkomsten € 150.000

Tabel 2 laat zien wat de gevolgen zijn voor de Venrayse bijdrage. De bijdrage neemt de komende jaren toe, naarmate de omvang van de ODNML groeit naar het beoogde niveau in 2030.

Tabel 2 Bijdrage gemeente Venray, zonder indexering voor 2028-2030

2026	2027	2028	2029	2030
€ 1.776.053	€ 2.333.041	€ 2.470.278	€ 2.607.516	€ 2.653.133

De gemeente Venray wordt een financiële bijdrage gevraagd voor 2027 van €2.333 041. De bijdrage zal de komende jaren, door het gekozen ingroeimodel, blijven stijgen, om in 2030 uit te komen op € 2.653.133*,-.

Kengetallen bepalen de verdeelsleutel per gemeente. Deze kengetallen worden elk jaar ge-update.

**bedragen zijn gebaseerd op kostenramingen*